Husbanken

God velferd og finansiering i distriktene

Osmund Kaldheim, adm. dir i Husbanken

Regionråd Trøndelag sørvest, lakseregionen
4. mars 2022

Husbanken

Disposisjon

1. **Bakgrunn**
2. **Det store bildet**
3. **Husbankens virkemidler og eksempler**
4. **Avslutning**

Distriktene har strategiske fordeler

- Arbeidsplasser
- Lave boligpriser, prisen på statlige lån er lik som i storbyene
- God tilgang på tomter
- Rask saksbehandling
- Naturkvaliteter
- God infrastruktur – håndverkere etc.
- Kan være kort avstand jobb/hjem
- Aktivt lokalmiljø – aktivitetstilbud etc.
- God tilgang på statlige tilskudd til byggeprosjekter
- Aktiv kommune

Hva trenger distriktskommunene?

- Mange kommuner har jobber, men mangler **arbeidskraft**
- Flere eldre krever **nytenkning**
- Boligpolitikken kan brukes. Vi må **bygge om** og **bygge nytt** og **skape flyttekjeder** og dynamikk i boligmarkedet

Demografiske endringer

ANTALL ELDRE OVER 80 ÅR MER ENN DOBLES FRAM TIL 2040

2020:	230 000
2020-2030:	**+ 130 000**
2030-2040:	**+ 130 000**
2040:	490 000

I distriktskommuner vil 1 av 4 være over 70 år i 2040.

PRESSET PÅ PLEIE- OG OMSORGSTJENESTENE ØKER

Andel som bruker en eller annen form for omsorgstjenester:

67-79 år:	12 prosent
80-89 år:	50 prosent
Over 90 år:	90 prosent

Kilde: SSB

https://ssb1.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=8feeedde1c2a40aa99cc5f0a3bc7fb13

Boligutfordringene

3 AV 4 BOLIGER ER OPPFØRT MED LAVERE KRAV TIL TILGJENGELIGHET

- Boligmassen er dominert av eneboliger
- Nær 1,9 millioner boliger er over 20 år gamle og oppført i en tid med lavere krav til tilgjengelighet
- I distriktene dominerer eneboliger
- Lav nybygging av mer tilgjengelige boliger i distriktskommuner

ELDRE I UEGNEDE BOLIGER

- **245 000** eldre over 67 år bor i en bolig som er uegnet for alderdommen
- **110 000** av disse tilhører en husstand der noen allerede har et behov for tilrettelegging

Eldre i distriktene mest utsatt

- Lav tilvekst av nye, tilgjengelige boliger
- Nye boliger er mye dyrere enn brukte boliger – redusert kjøpekraft og høyere risiko
- Selv med nedbetalt boliglån må mange låne mye for å kunne kjøpe ny bolig

MOTIVASJONS-UTFORDRINGEN

- **9 av 10** vil bli boende i nåværende bolig - men vurderer boligen som uegnet for alderdommen
- **9 av 10** vil ha boligkvaliteter som gjør det enklere å bo hjemme lengst mulig – men få planlegger å flytte eller tilpasse boligen

ØKONOMI KAN HINDRE BYTTE ELLER OMBYGGING

- **141 000** er minstepensjonister (nettoinntekt 16 900 kr/mnd, ca. 7 400 disponibelt til bolig)
- For eldre med lav inntekt kreves:
  - Lån
  - Tilskudd
  - Bostøtte

Strategi for flere boliger for eldre (skisse)

1. Kartlegging og motivasjon

Kartlegging i alle kommuner
- nåværende og framtidige behov for boliger egnet for eldre
- alle eksisterende boligers egnethet for eldre
- behovet for kommunale lån og tilskudd til bytte eller bygge om bolig
- Utvikling av digitalt kartleggingsverktøy

Motivere eldre til å bytte bolig eller bygge om boligen
- informasjonskampanje for å motivere til økt etterspørsel og dermed økt tilbud av boliger
- oppærings- og informasjonstiltak mot kommuner
- boligrådgivningstjeneste i kommunene

2. Rådgivning

Etablering av boligrådgivningstjeneste i kommunene

- gi kommunene klare anbefalinger om hvordan de kan organisere sitt boligrådgivningsarbeid
- skissere en arbeidsprosess som viser hvordan kommunene kan lykkes med etablering og drift av en slik tjeneste
- bruke informasjon og funn fra pågående FoU-oppdrag for å sikre kunnskapsbaserte råd fra Husbanken til kommunene
- utfordre kommunene til å teste ut alternative modeller for organisering av boligrådgivningstjenesten

3. Bytte/bygge om bolig

Bytte bolig

Bruke/utvikle virkemidler som stimulerer til oppføring av flere boliger med livsløpsstandard som eldre med lav inntekt har råd til å bo i:
- tildelings- og tilvisningsavtaler
- lån til borettslag for eldre, med inntil 50 års nedbetalingstid
- flere livsløpsboliger gjennom Husbankens låneramme
- konsept for trygghetsboliger, jf. egen utredning utarbeidet for HOD
- startlån til eldre som bor i uegnet bolig

Bygge om bolig

Stimulere eldre til å gjøre forebyggende tiltak og tilpasse boligen, helst før behovet oppstår:
- tilskudd til utbedring av egen bolig slik at en kan bo i boligen hele livet
- lån til oppgradering for enkle tiltak til eldre over 65 år
- målretting av tilskudd til heis

Husbanken

Disposisjon

1. Bakgrunn
2. Det store bildet
3. Husbankens virkemidler og eksempler
4. Avslutning

Husbanken

Helse- og omsorgstjenester frem mot 2060

200 000 flere mottakere

- År 2030: nærmere 25 prosent økning fra dagens nivå, dvs. en økning på om lag 60 000 mottakere
- År 2060: i overkant av 80 prosent økning fra dagens nivå, dvs. en økning på om lag 200 000 mottakere
- Påvirkes av spesielt fire faktorer
  - Levealder
  - Tjenestestandarden
  - Helsetilstand
  - Pårørendeomsorg

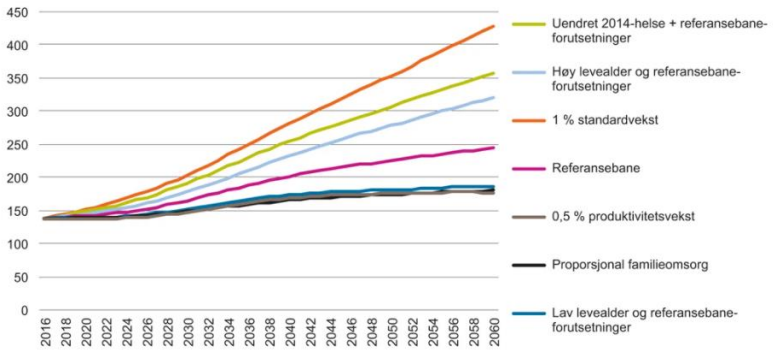

Framskrivning av mottakere av omsorgstjenester fram til 2060, per 1000 personer.
Kilde: Meld. St. 15 (2017-2018).

Husbanken

Helse- og omsorgstjenester frem mot 2060

Behovet for årsverk i sektoren dobler seg

- Vekst i antall helse- og omsorgsårsverk på omtrent 34 prosent fra 2017 frem til 2035 og en dobling frem til 2060
- Den største relative veksten forekommer i langtids institusjonspleie
- De siste årene har vi sett en dreining fra institusjonstjenester til hjemmetjenester, men i 2060 er det forventet at behovet for årsverk i langtids institusjon er nesten like stort som behovet for årsverk i hjemmetjenesten

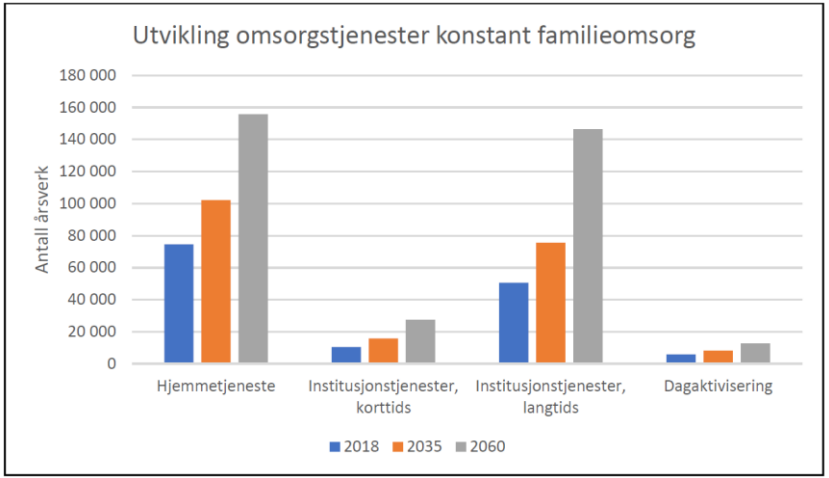

Utvikling i bruken av omsorgstjenester, konstant familieomsorg. Kilde: SSB 2019/12

Helse- og omsorgstjenester frem mot 2060

Antallet heldøgns omsorgsplasser dobles

- Det totale antallet heldøgns omsorgsplasser blir noe mer enn doblet mellom 2017 og 2060, fra om lag 65 000 til rundt 133 000
- Veksten drives først og fremst av langtidsplasser i institusjon

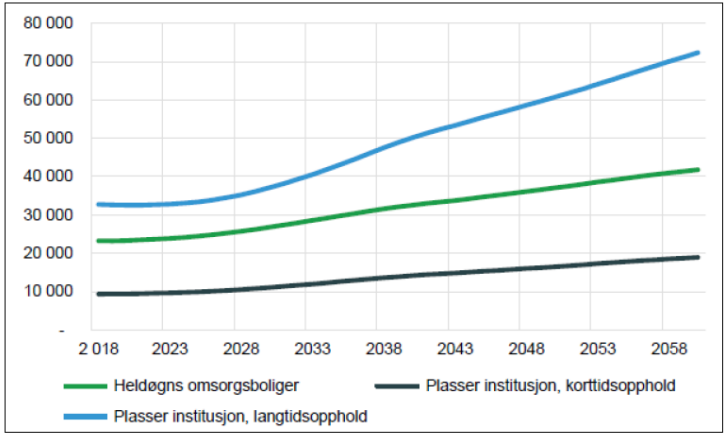

Figur 4-25: Framskrivning av heldøgns bemannede omsorgsplasser fram til 2060. Kilde: SSB 2020/43.

Frøya kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

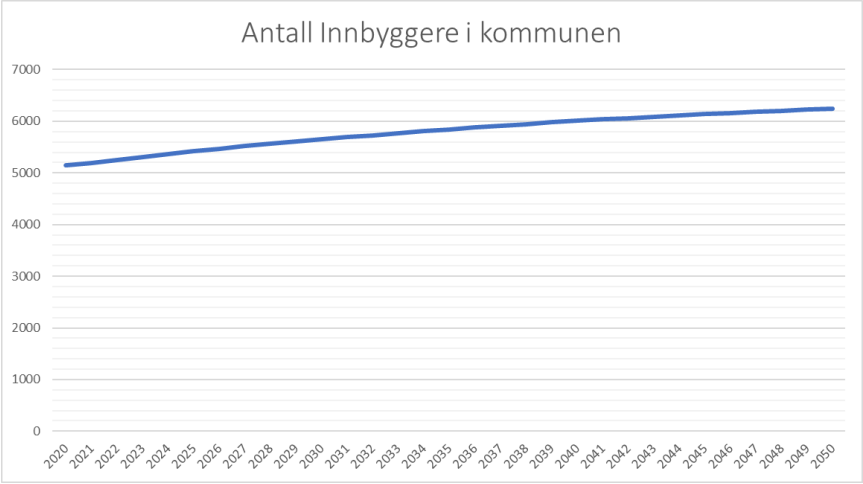

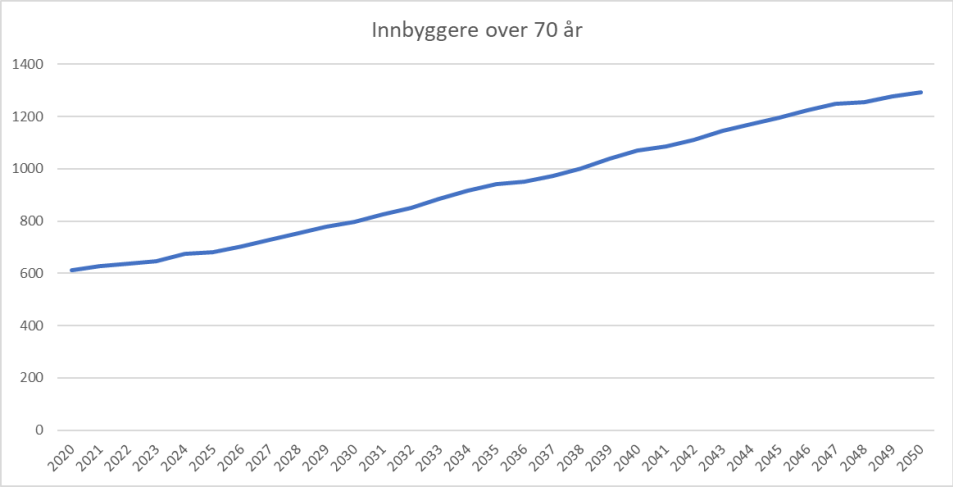

Frøya kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

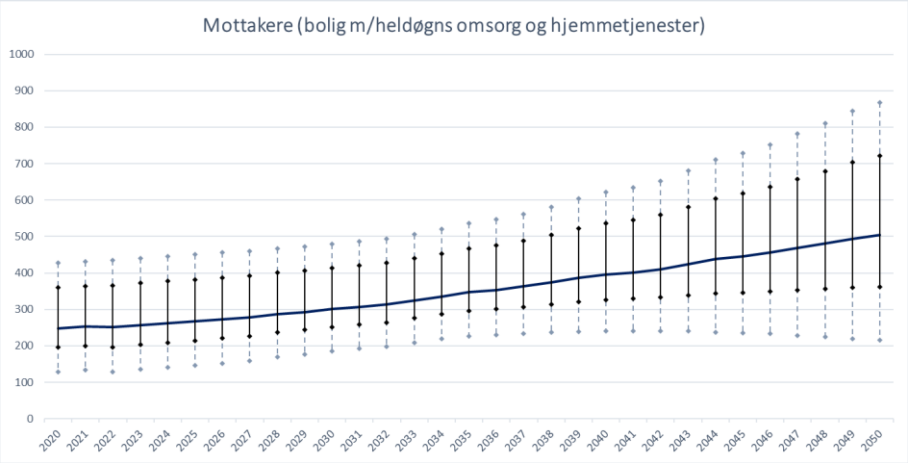

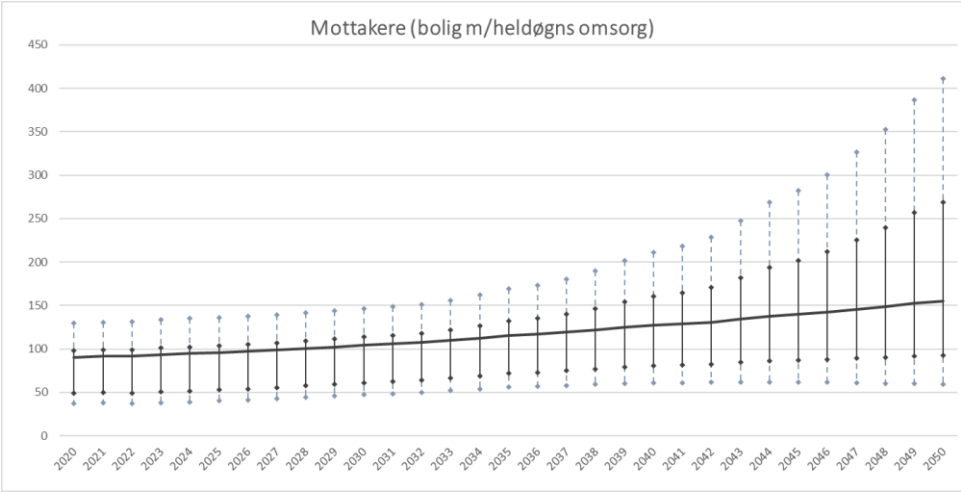

Hitra kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

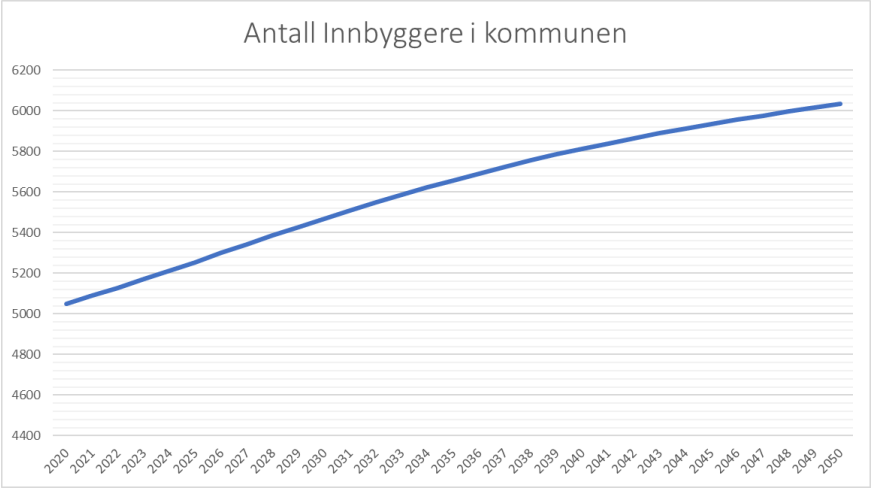

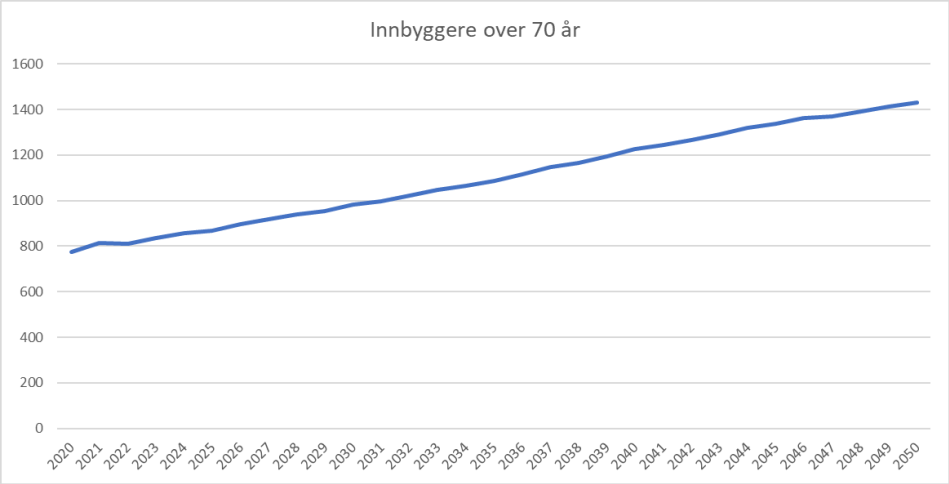

Hitra kommune

Husbanken

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

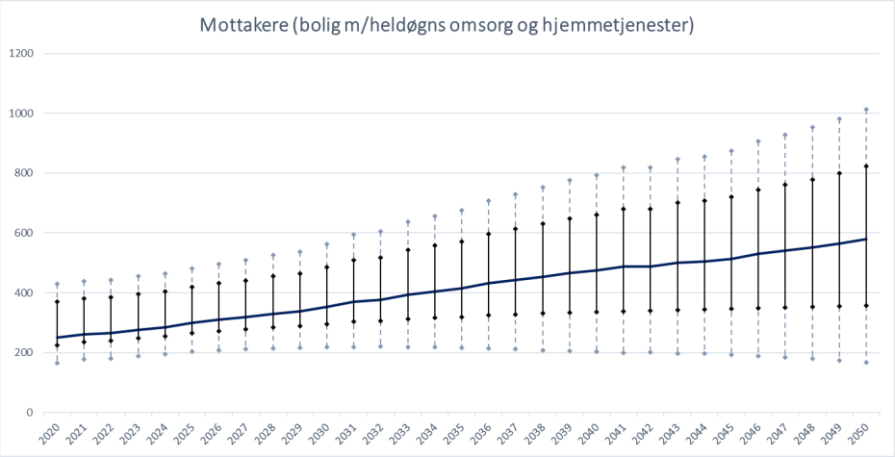

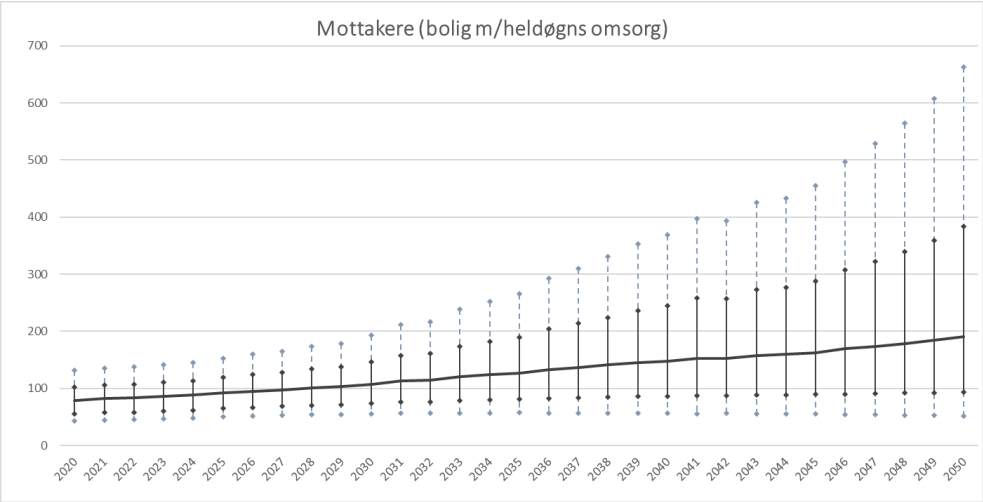

Orkland kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

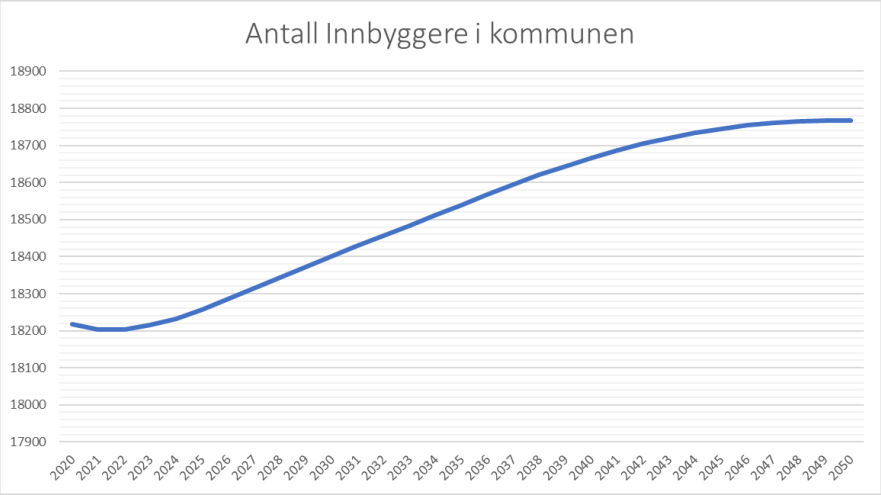

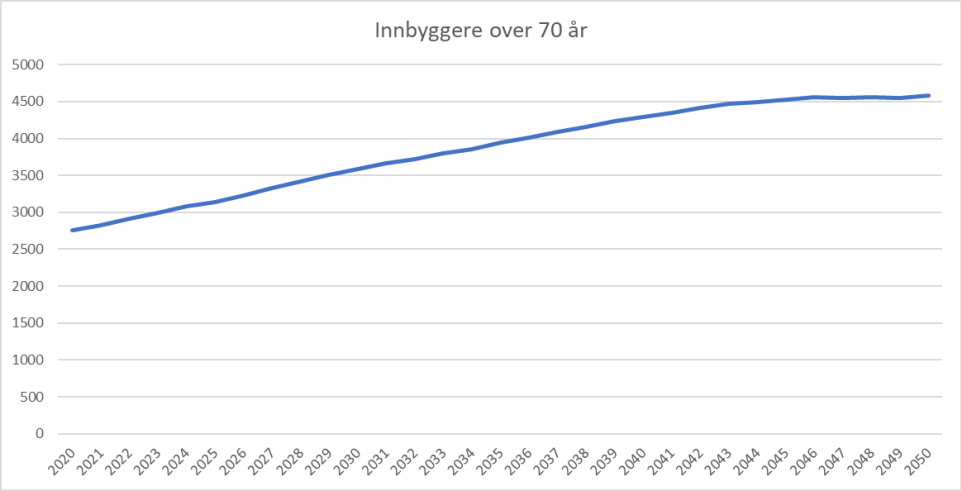

Orkland kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

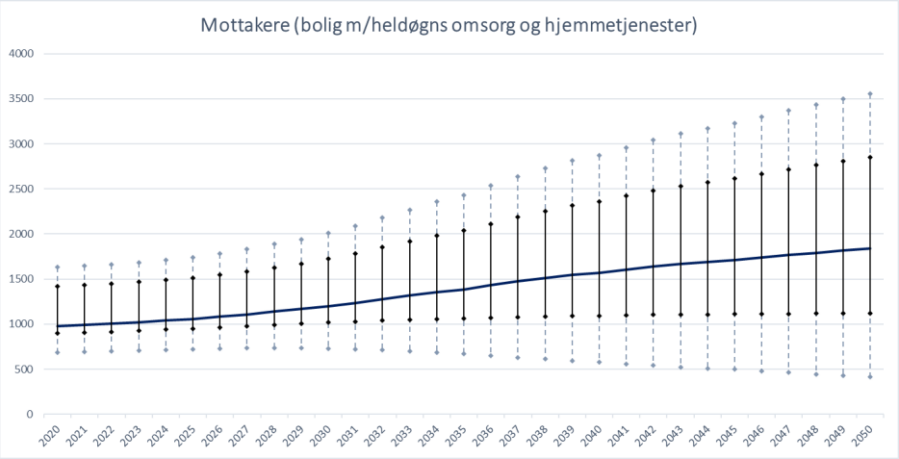

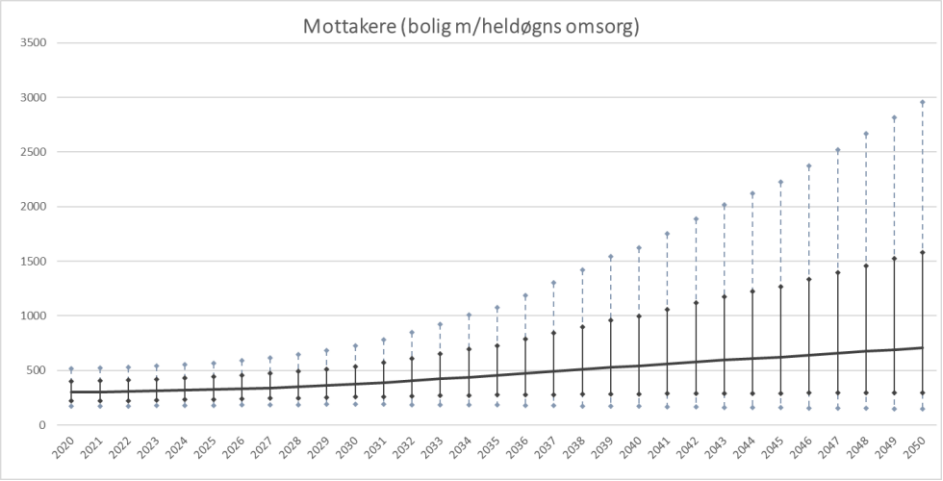

Heim kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

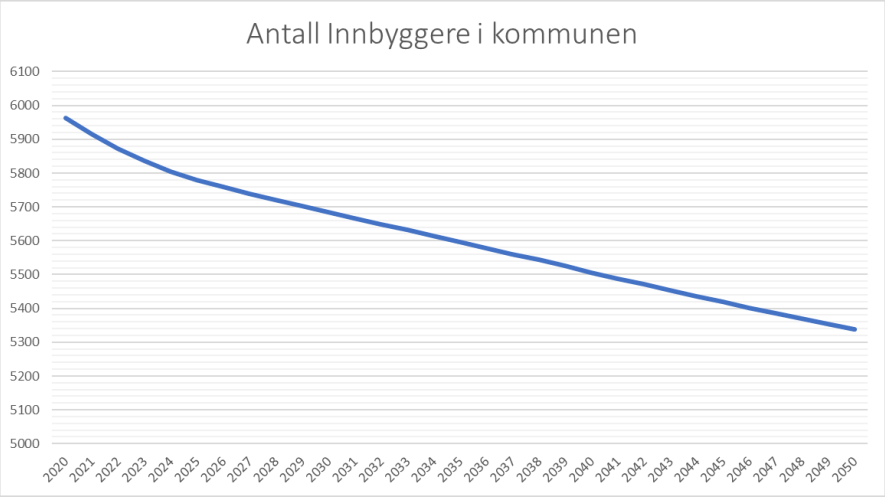

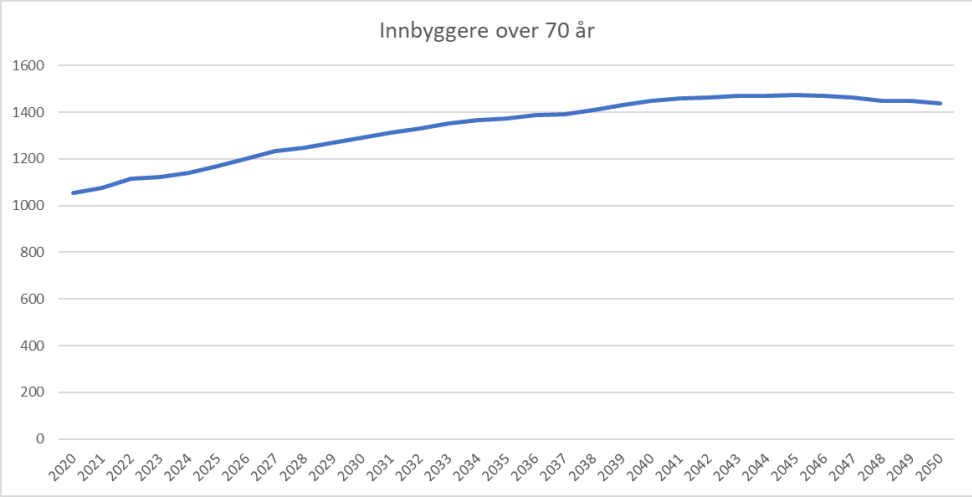

Heim kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

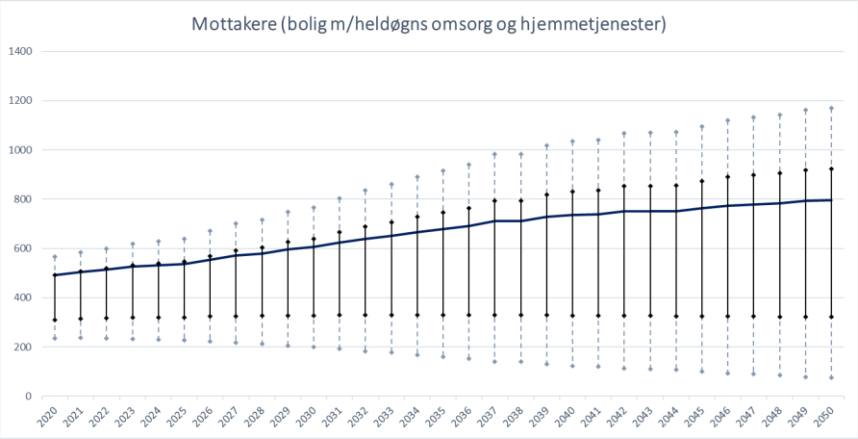

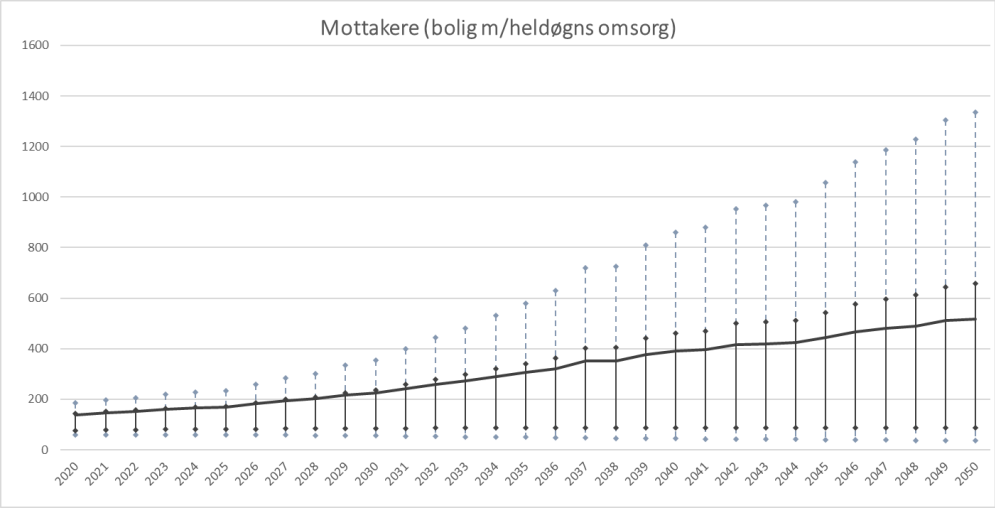

Skaun kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

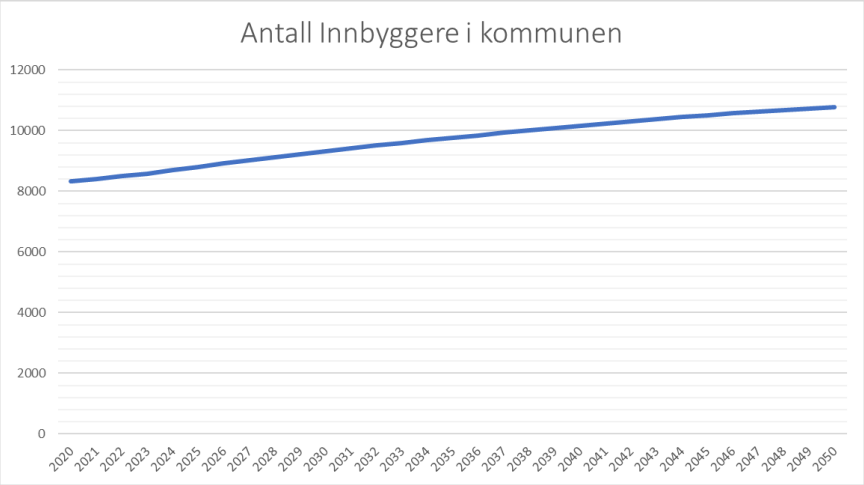

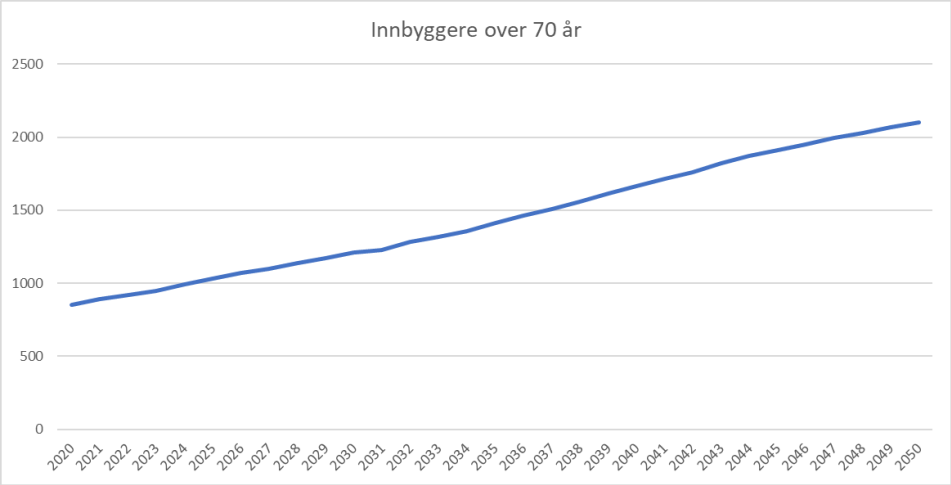

Skaun kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

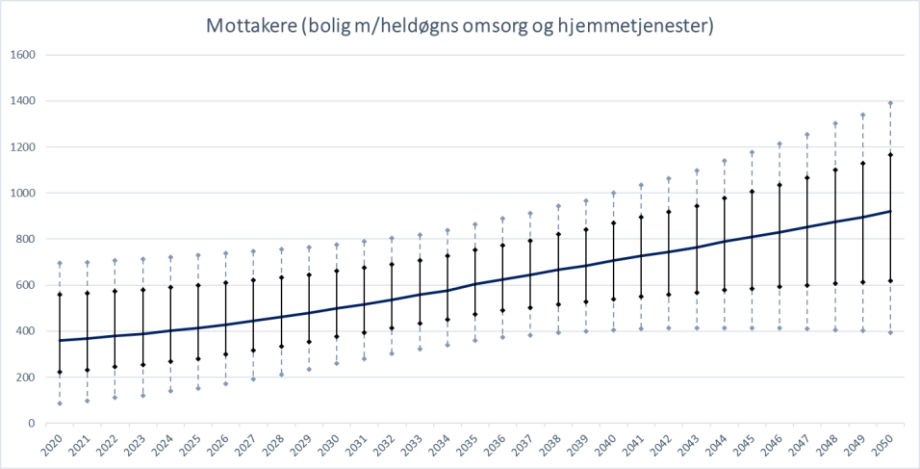

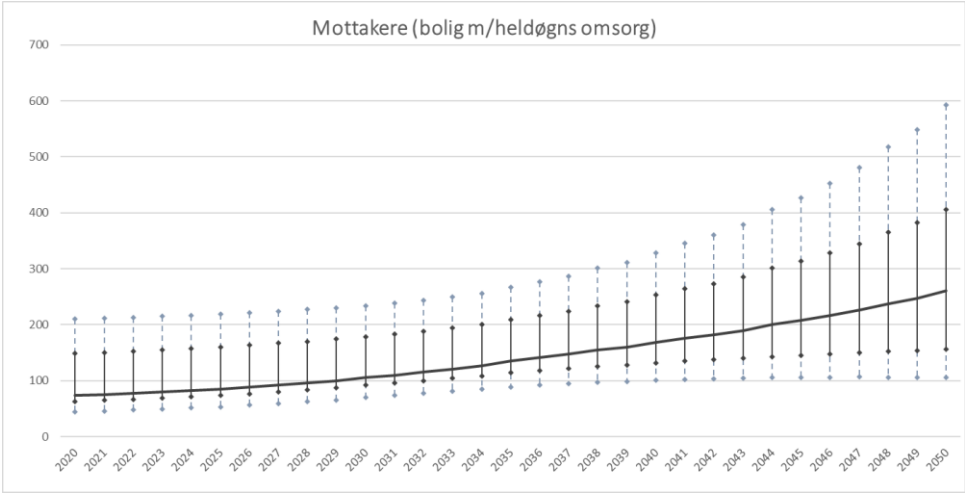

Rindal kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

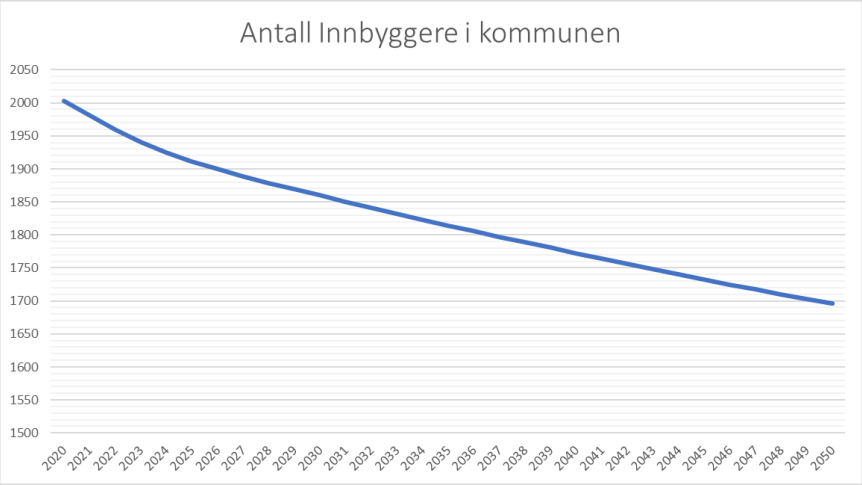

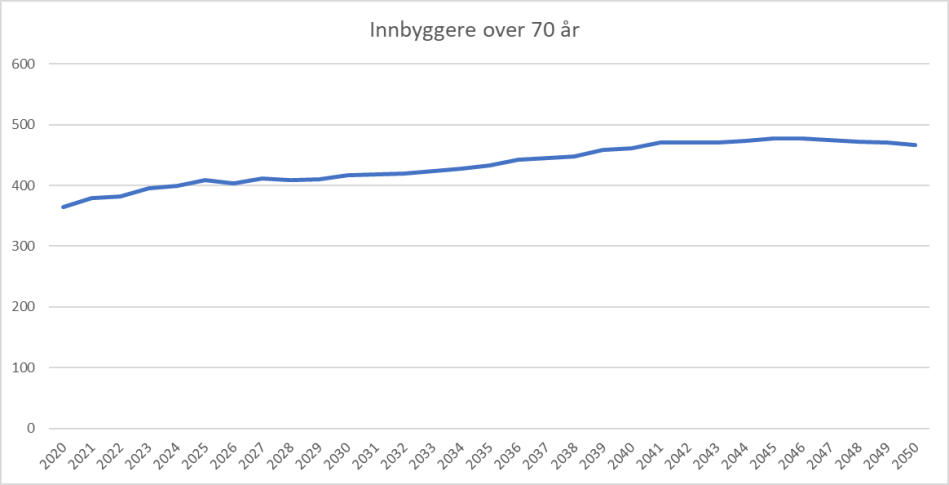

Rindal kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

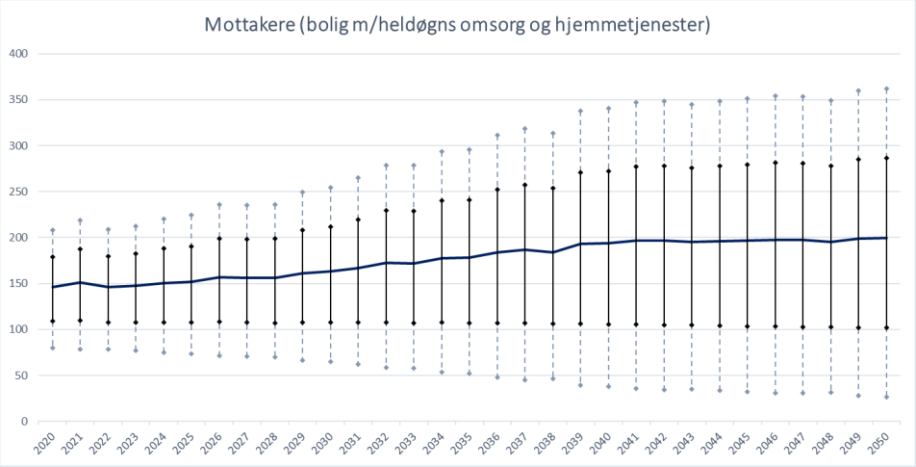

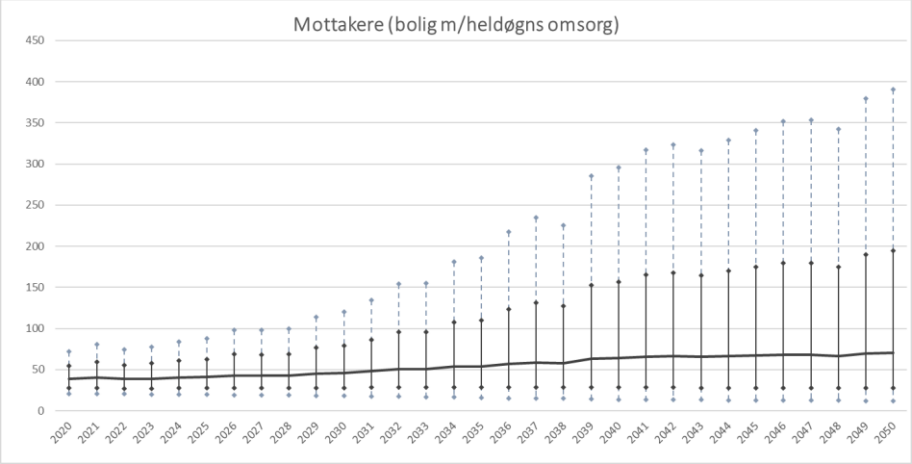

Aure kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

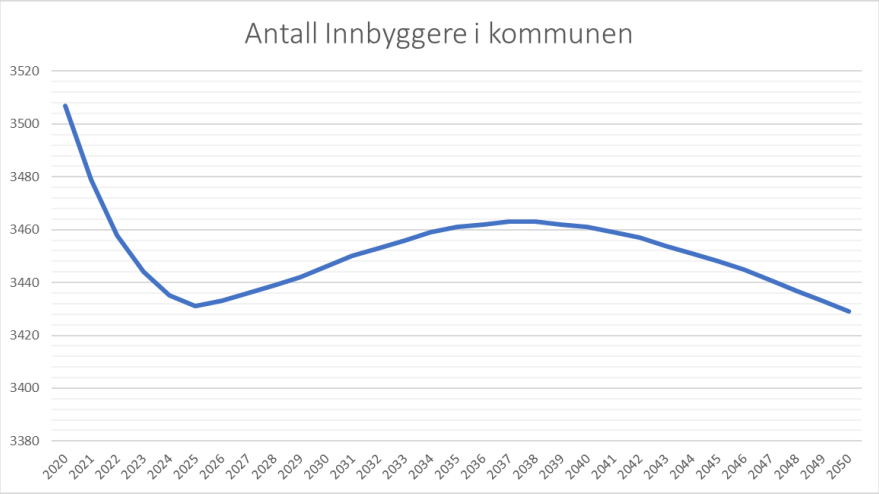

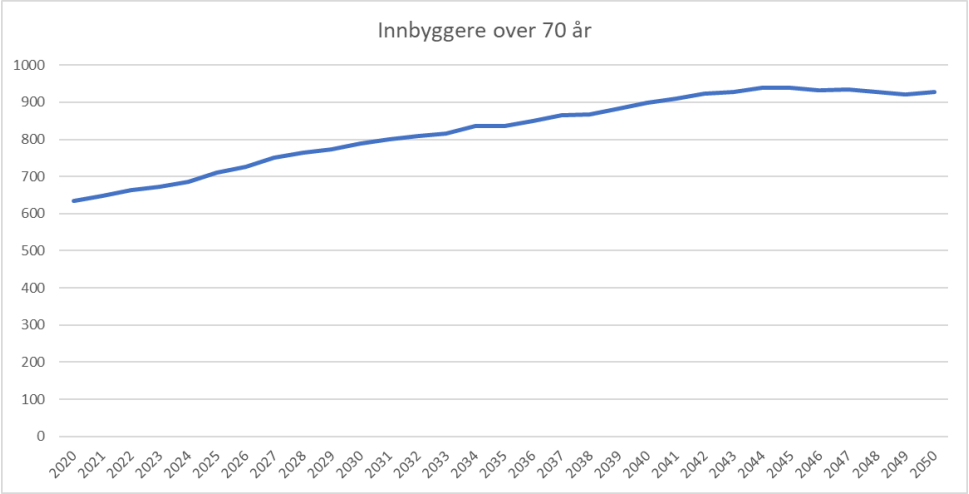

Aure kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

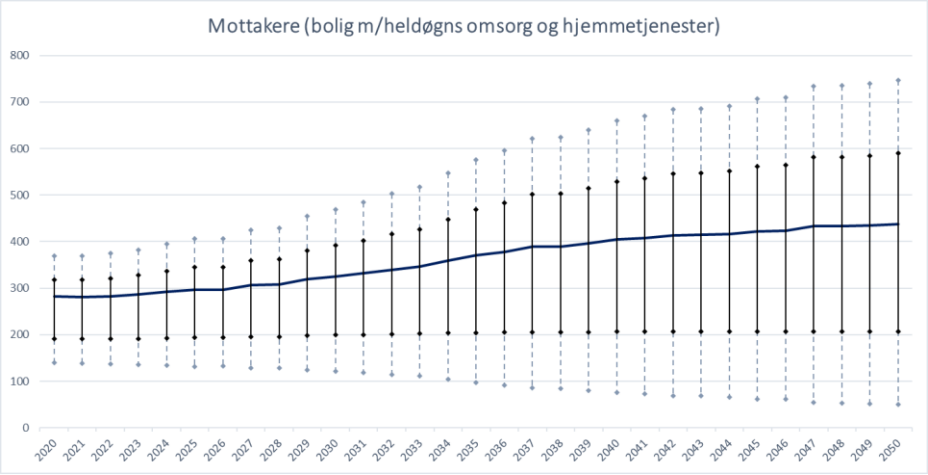

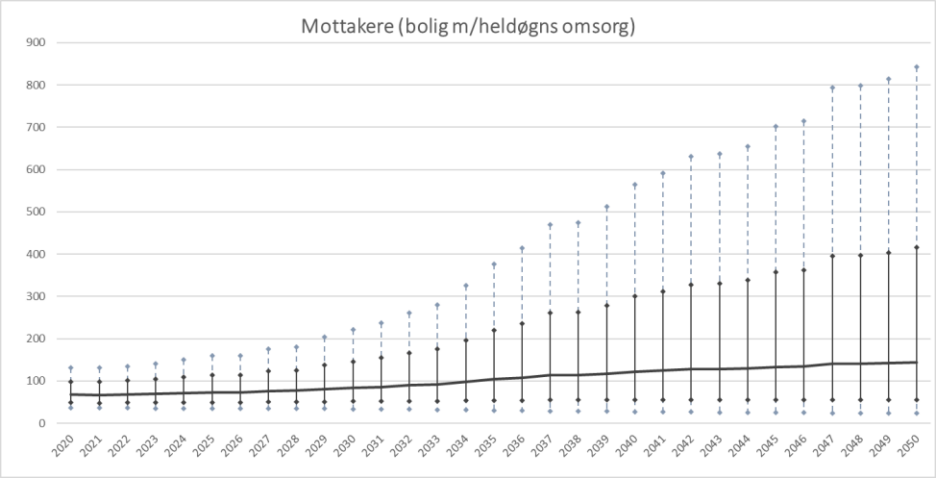

Rennebu kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

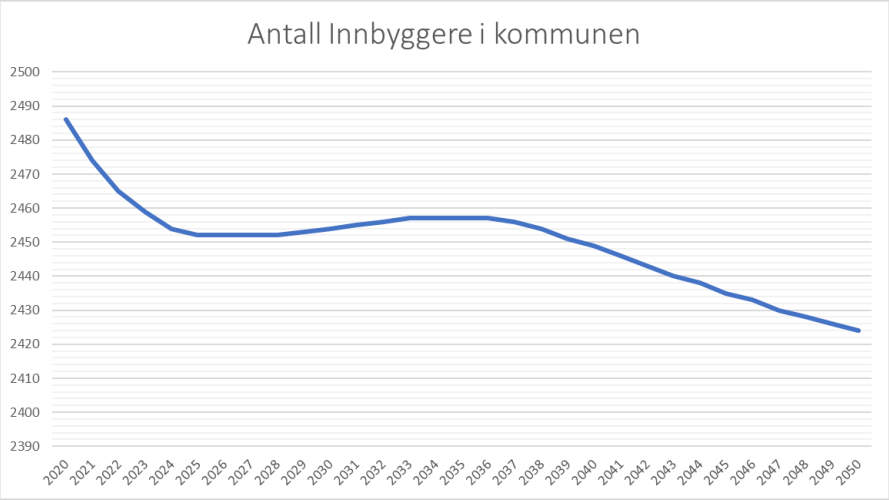

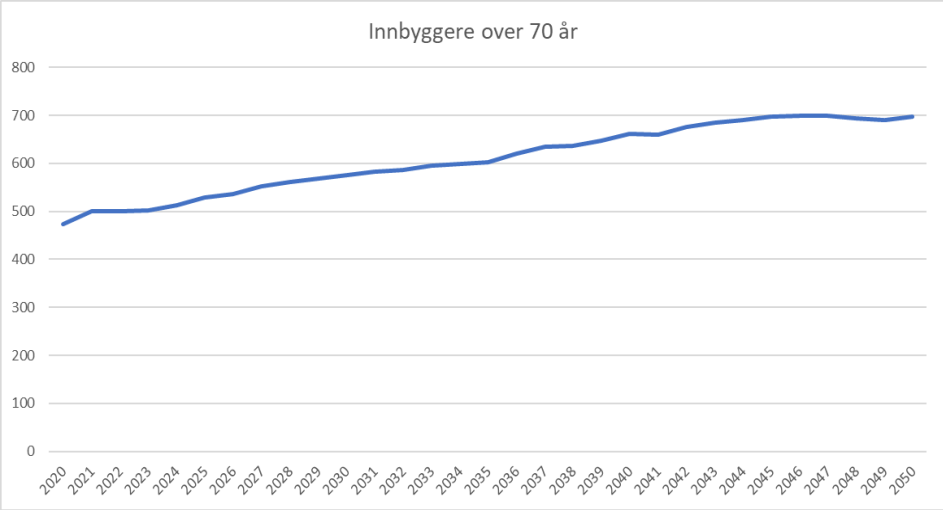

Rennebu kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

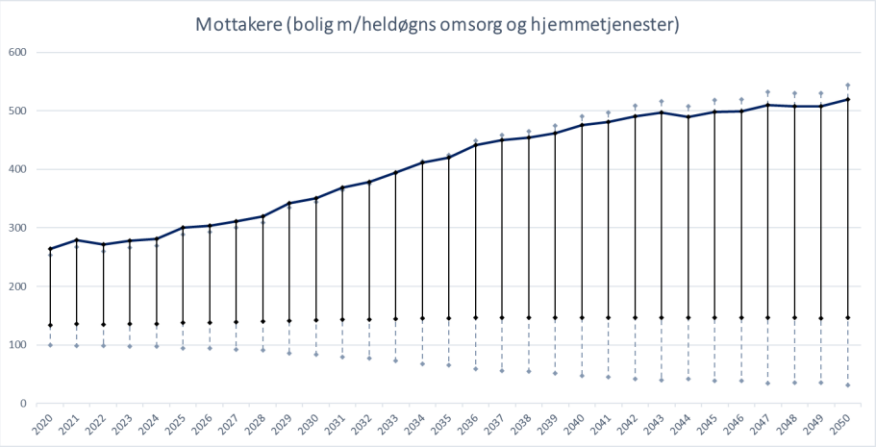

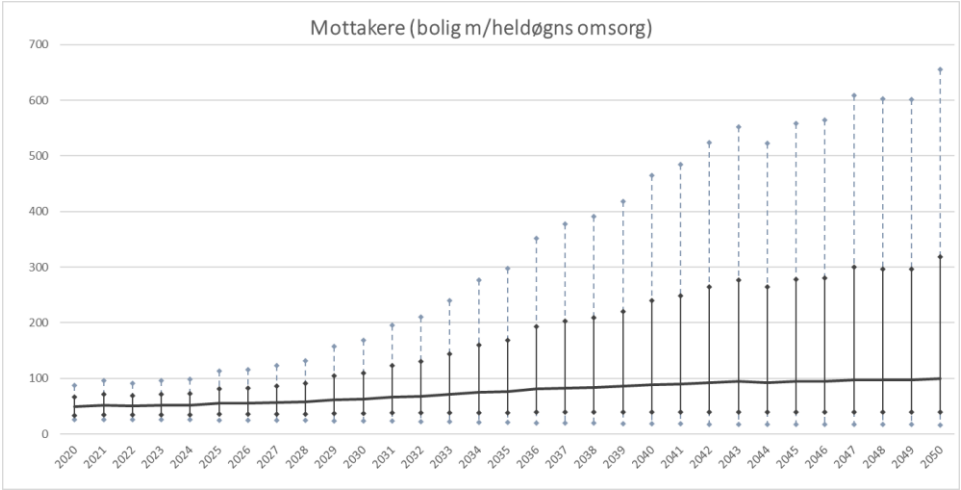

Surnadal kommune

Grafene viser en befolkningsframskriving i kommunen fram til 2050.

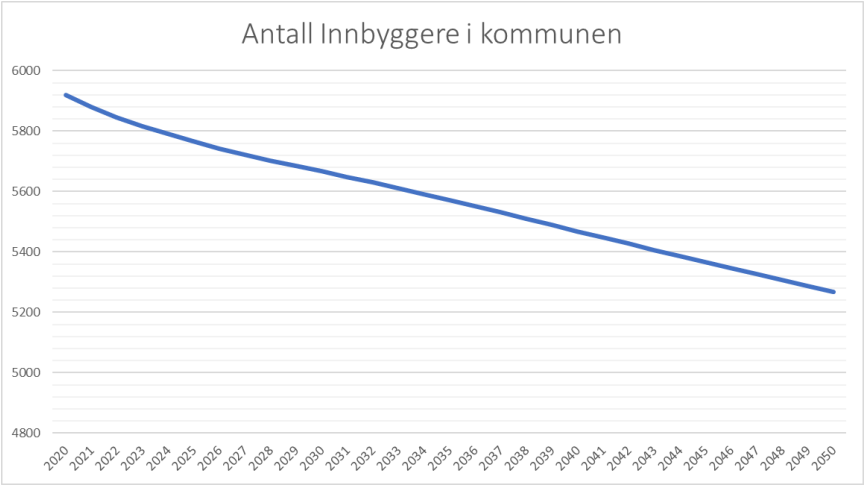

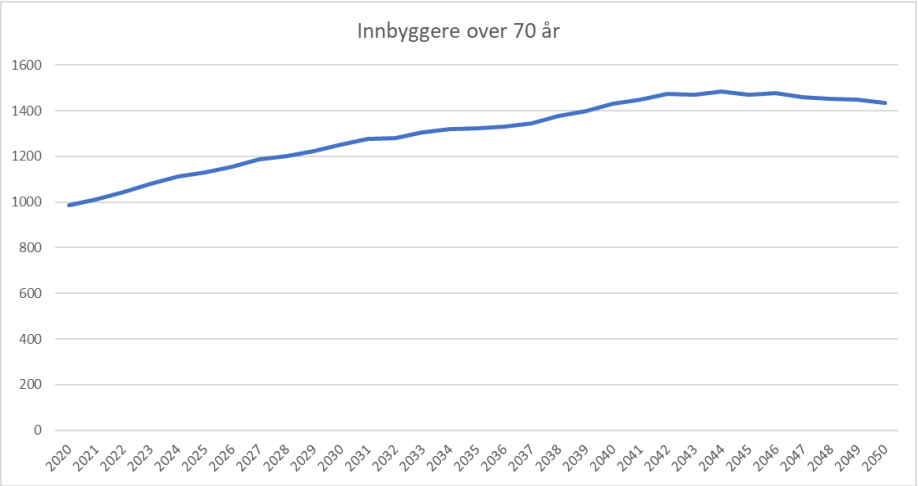

Surnadal kommune

Grafene viser forventet antall mottakere av institusjons – og omsorgstjenester samt samlet antall beboere i institusjon og omsorgsboliger med heldøgns bemanning.

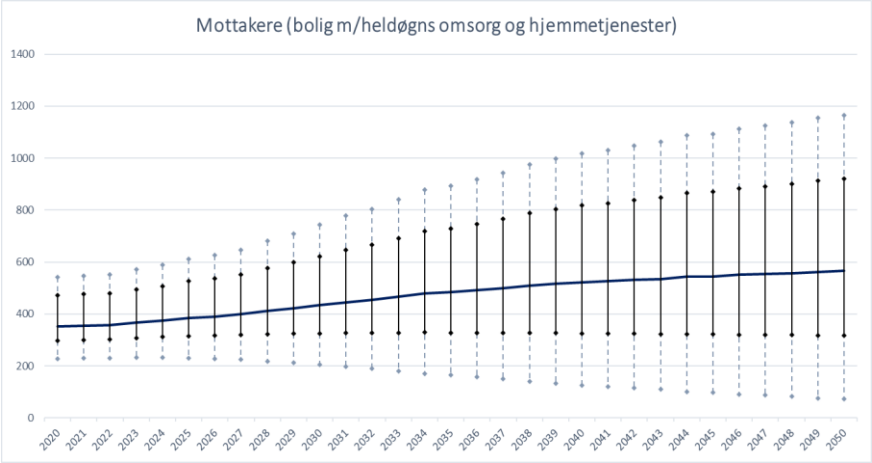

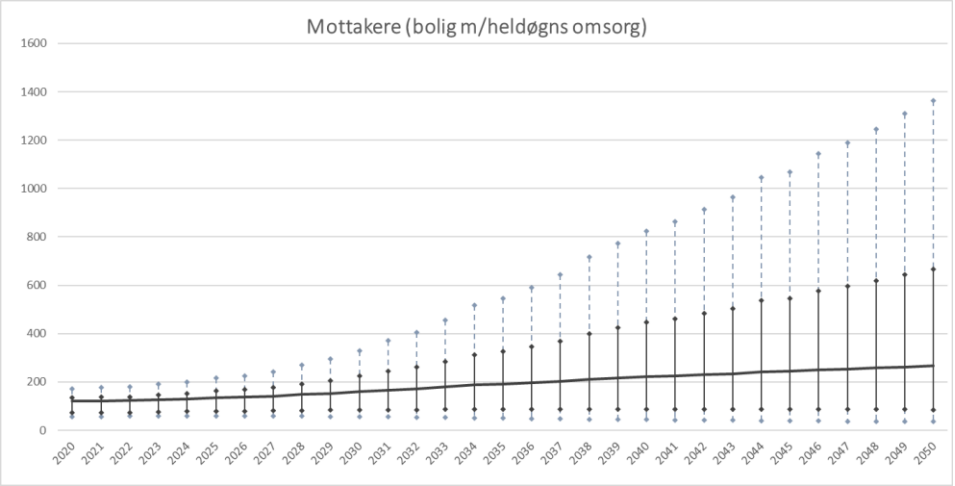

Husbanken

Disposisjon

1. Bakgrunn
2. Det store bildet
3. Husbankens virkemidler og eksempler
4. Avslutning

Husbanken

Startlån

Startlån er «gratis» for kommunen – formidlingslån som ikke belaster kommunekassen

- Låntakernes innbetalinger dekker kommunens renter og avdrag til Husbanken
- Kommunen kan legge på renten 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader
- Kommunene må gjøre en skikkelig risikovurdering i behandlingen av den enkelte søknad
- Lave tap/tapsdeling – tap kan reduseres med aktiv oppfølging

Startlånsordningen er et kinderegg for distriktskommuner

- Hovedmålgruppen er vanskeligstilte
- I tillegg gir unntaksbestemmelser mulighet for å bruke startlån til å oppnå **distriktspolitiske mål**:
  - Skaffe og beholde arbeidskraft – ungdom og arbeidsinnflyttere (§ 5-4, 2. ledd c)
  - Mer hensiktsmessig bruk av kommunal boligmasse (§5.-4, 2. ledd d)
- Kan brukes både til kjøp, oppgradering og tilpasning

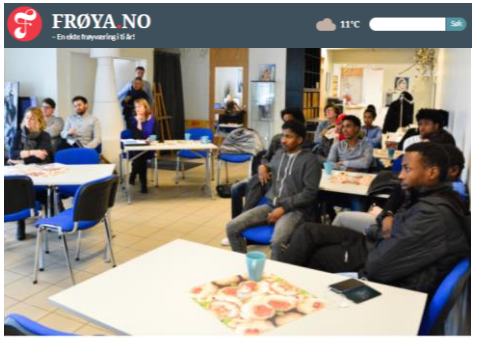

Arthur Gipling, Frøya kommune:
«Startlånsordningen er helt avgjørende for at vi skal kunne hjelpe førstegangsetablerere, unge voksne, og innflyttere å etablere seg på Frøya. Dette er en fantastisk måte å kunne hjelpe folk til å kjøpe hus på Frøya.»

Husbanken

Antall utbetalte startlån per 1000 innbygger

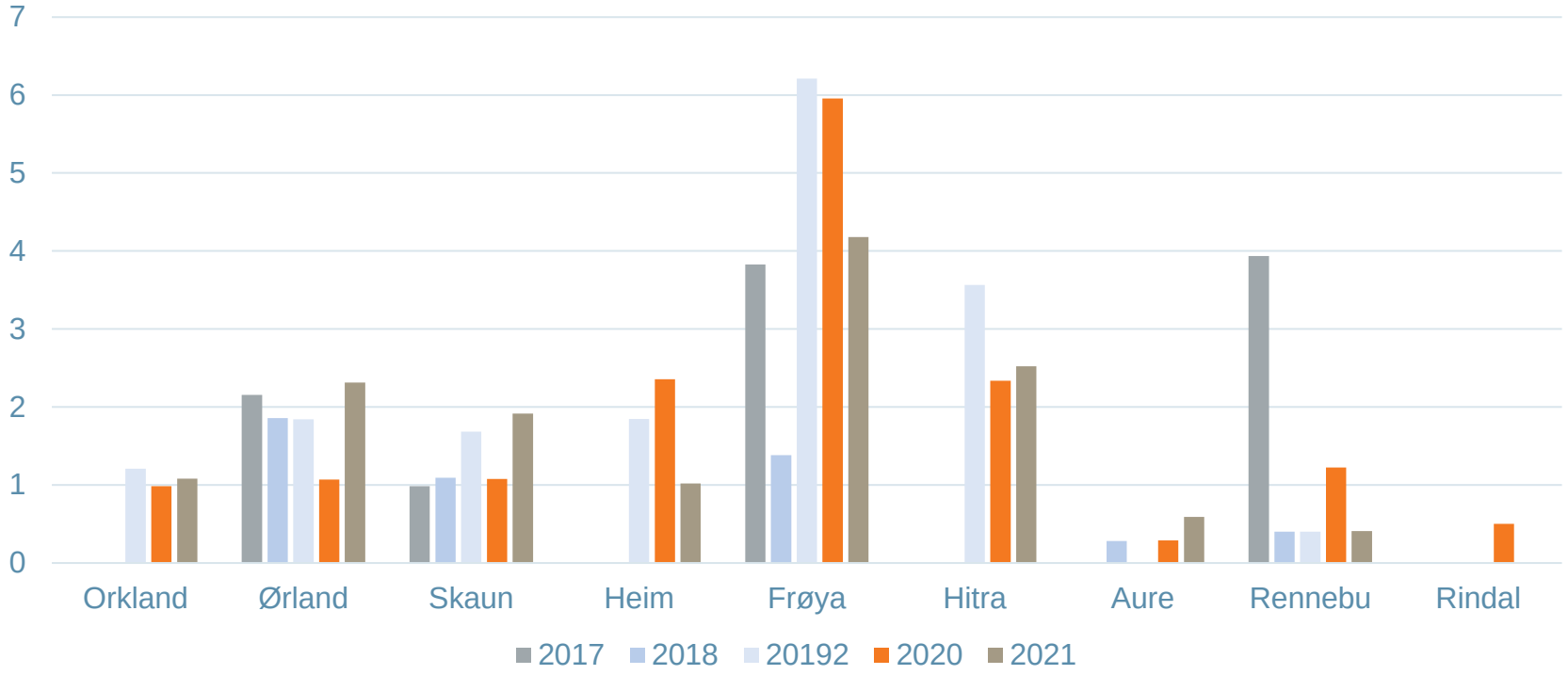

Startlånsmidler til disposisjon pr. 1000 innbygger i Trøndelag i 2022

Husbanken

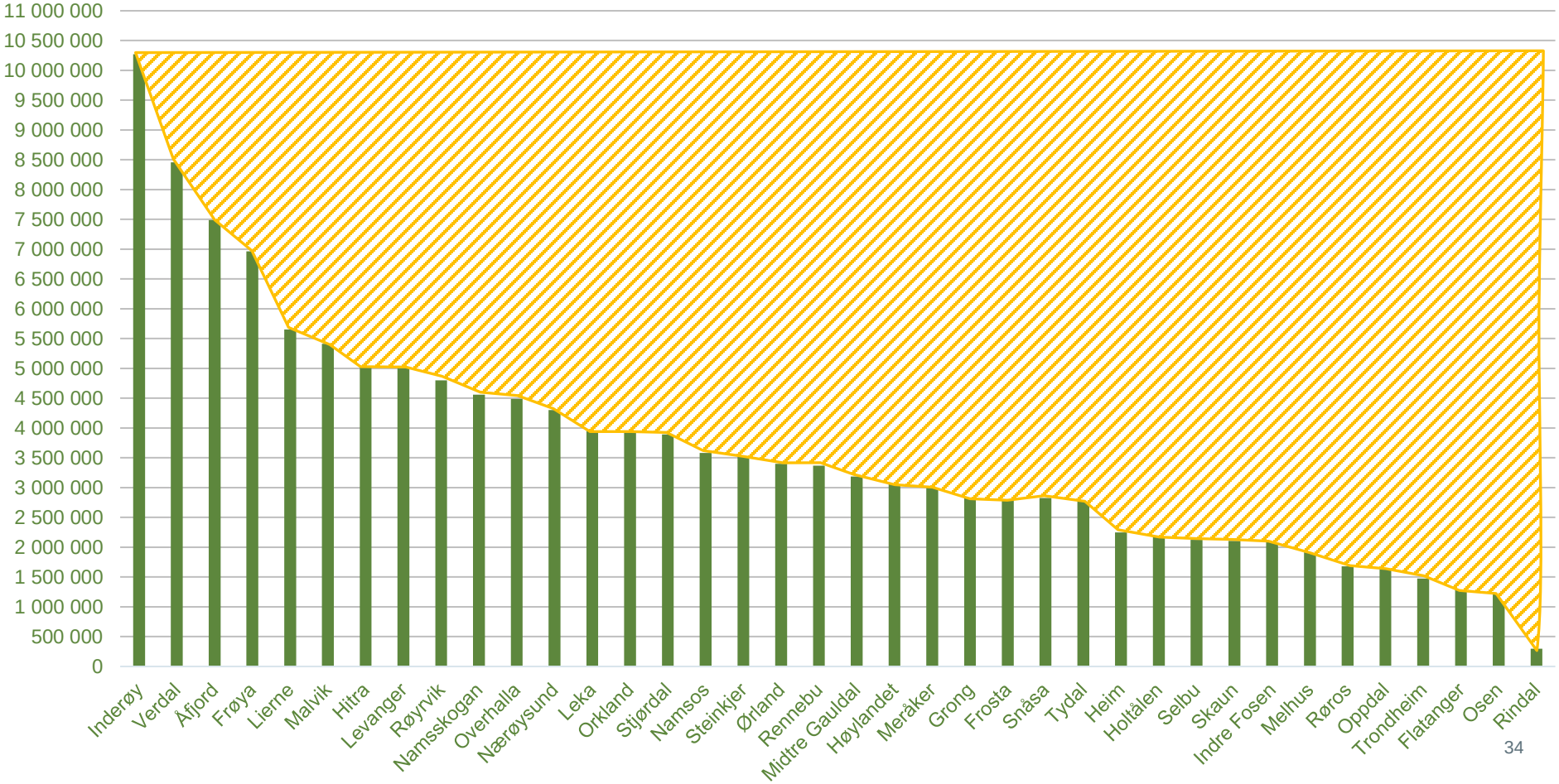

Andel utbetalte startlån til barnefamilier

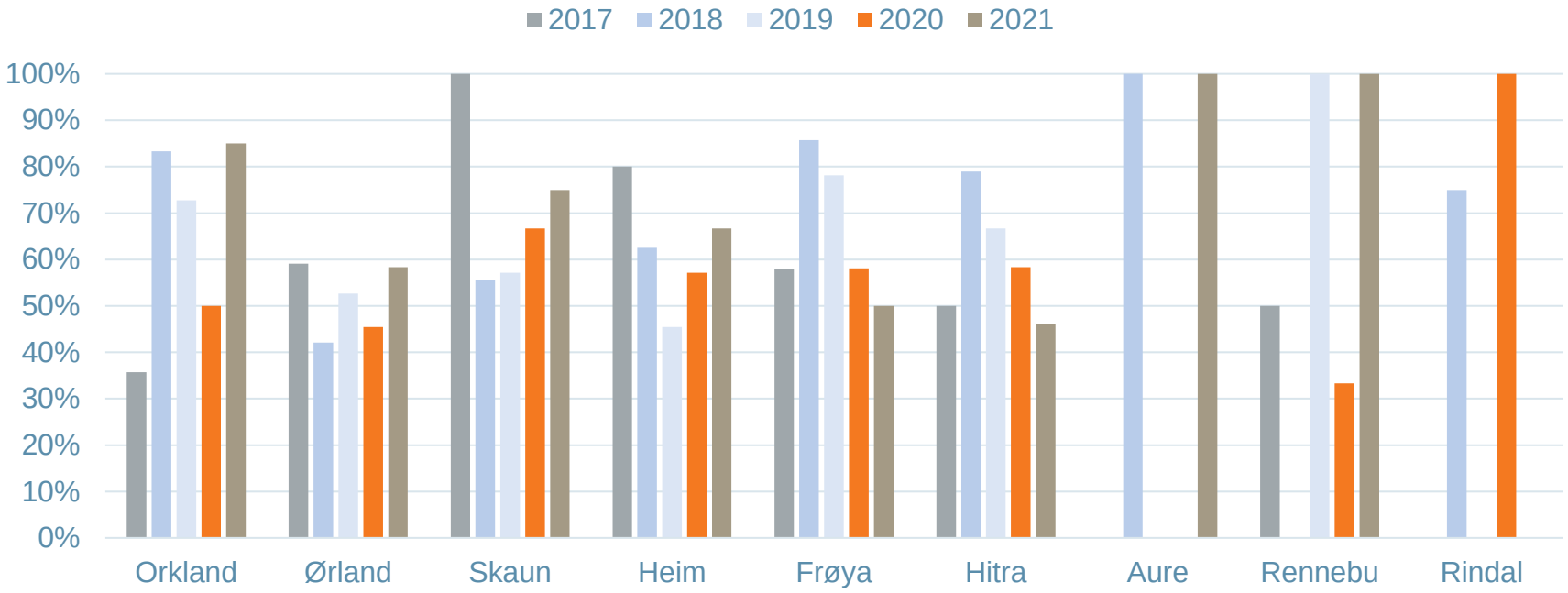

Andel utbetalte startlån fra kommunal bolig

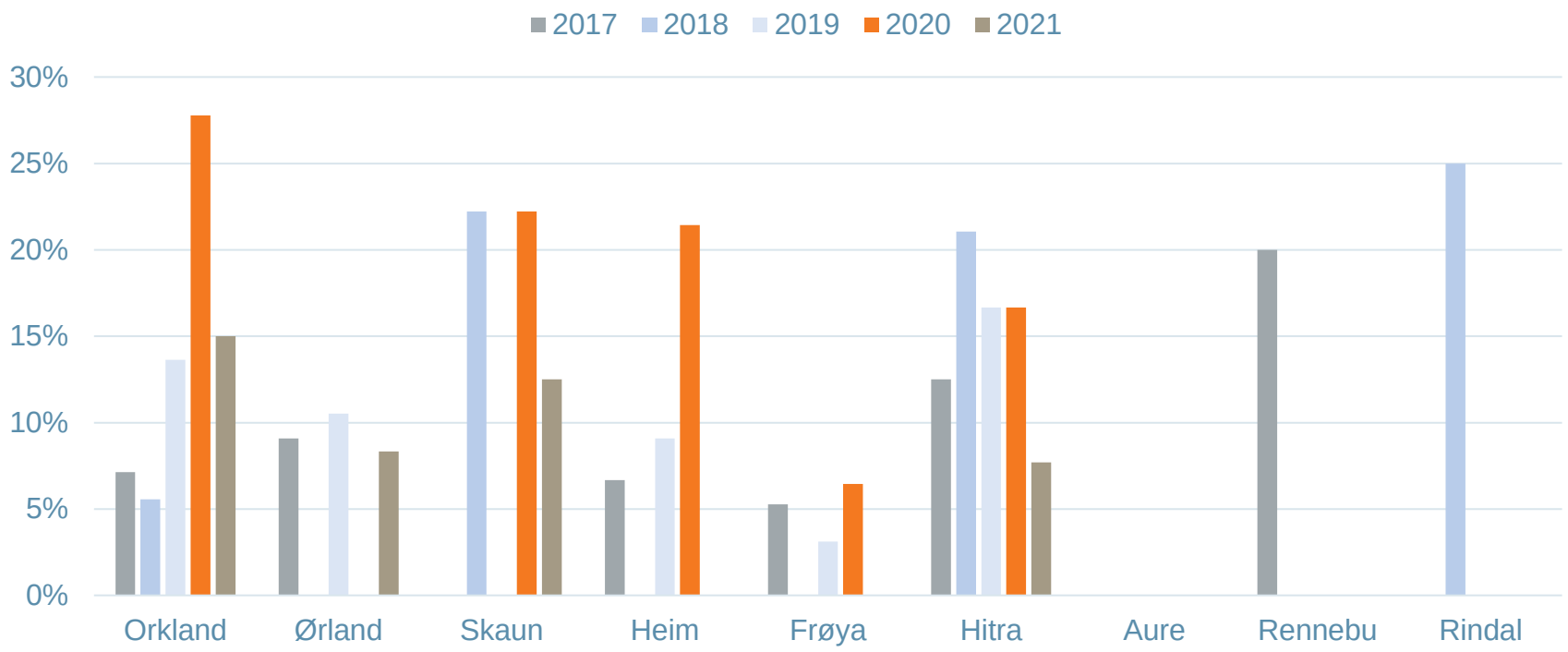

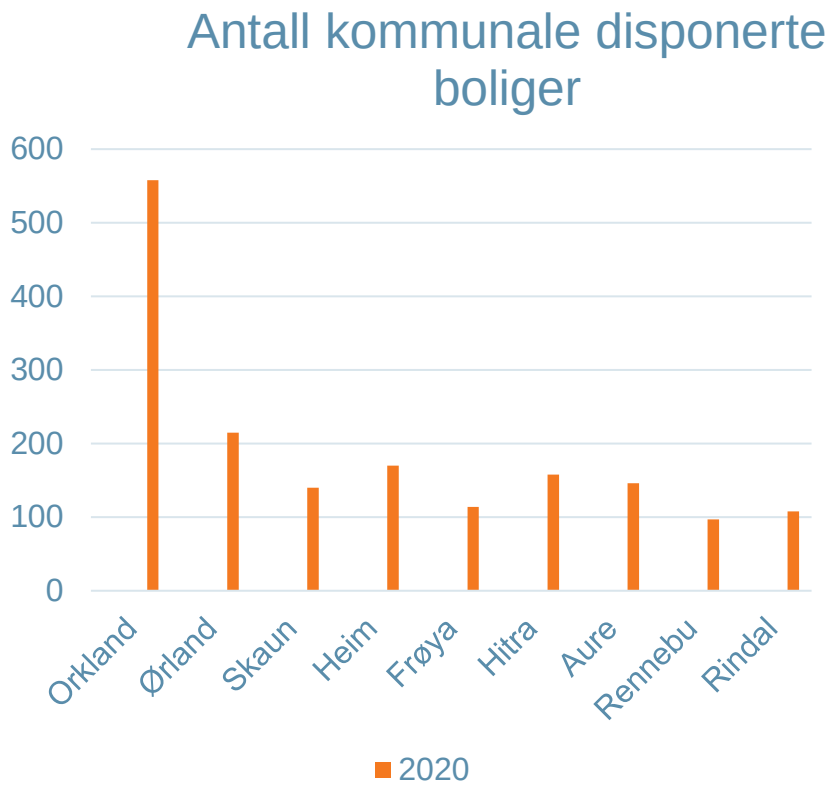
Antall kommunale disponerte boliger
600
500
400
300
200
100
0
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
2020

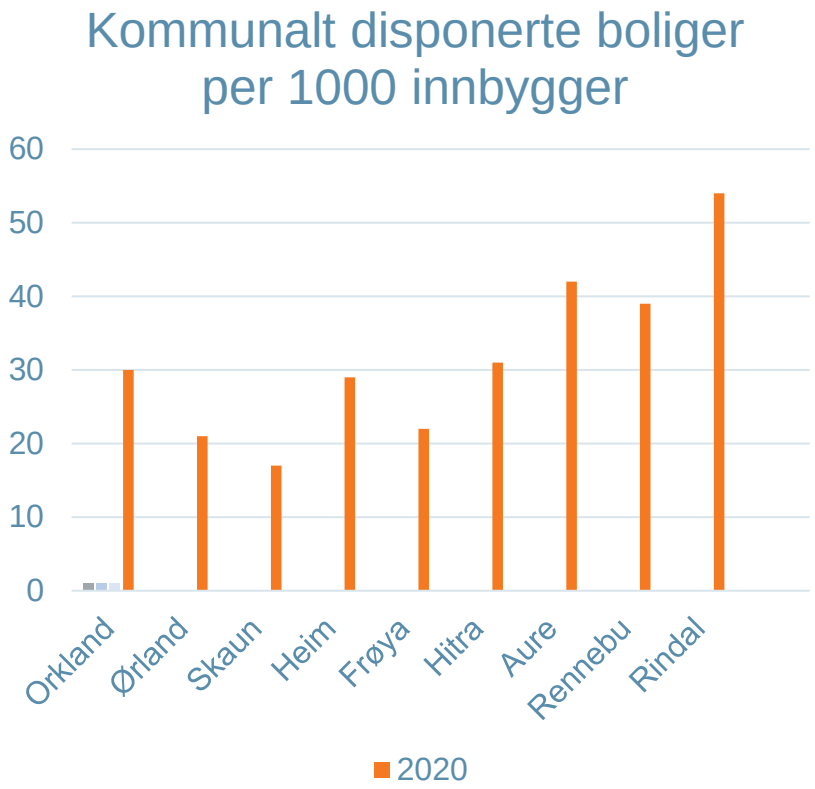
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbygger
60
50
40
30
20
10
0
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
2020

Handlingsrommet i startlånet

Avslag 2021

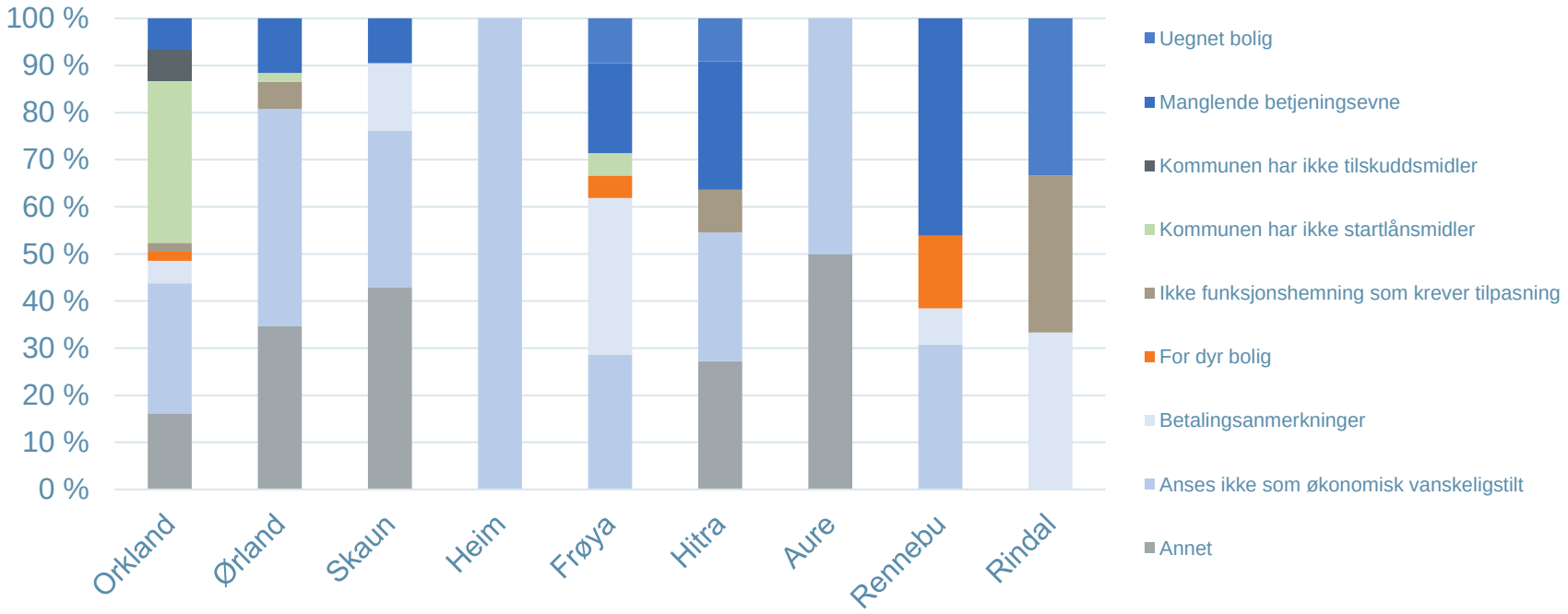
100 %
90 %
80 %
70 %
60 %
50 %
40 %
30 %
20 %
10 %
0 %
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
Uegnet bolig
Manglende betjeningsevne
Kommunen har ikke tilskuddsmidler
Kommunen har ikke startlånsmidler
Ikke funksjonshemning som krever tilpasning
For dyr bolig
Betalingsanmerkninger
Anses ikke som økonomisk vanskeligstilt
Annet

Fast eller flytende?

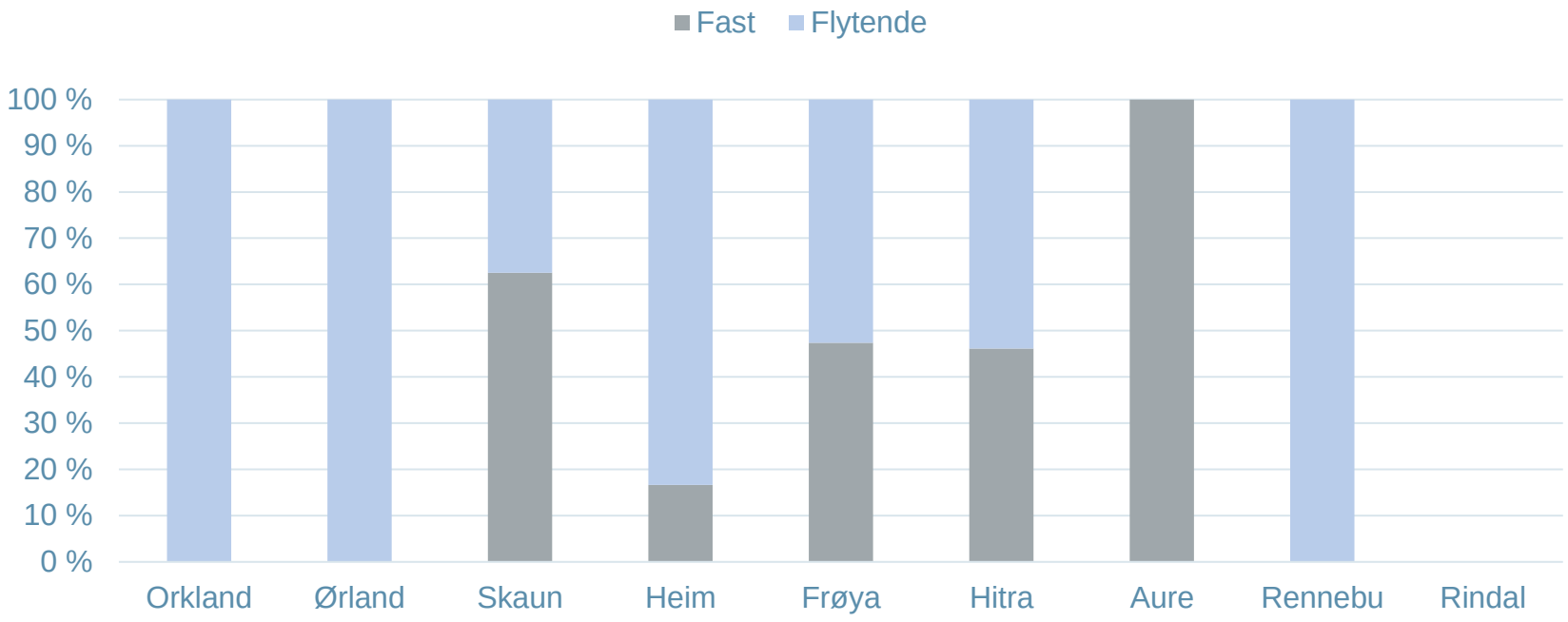

Bindingstid fastrente

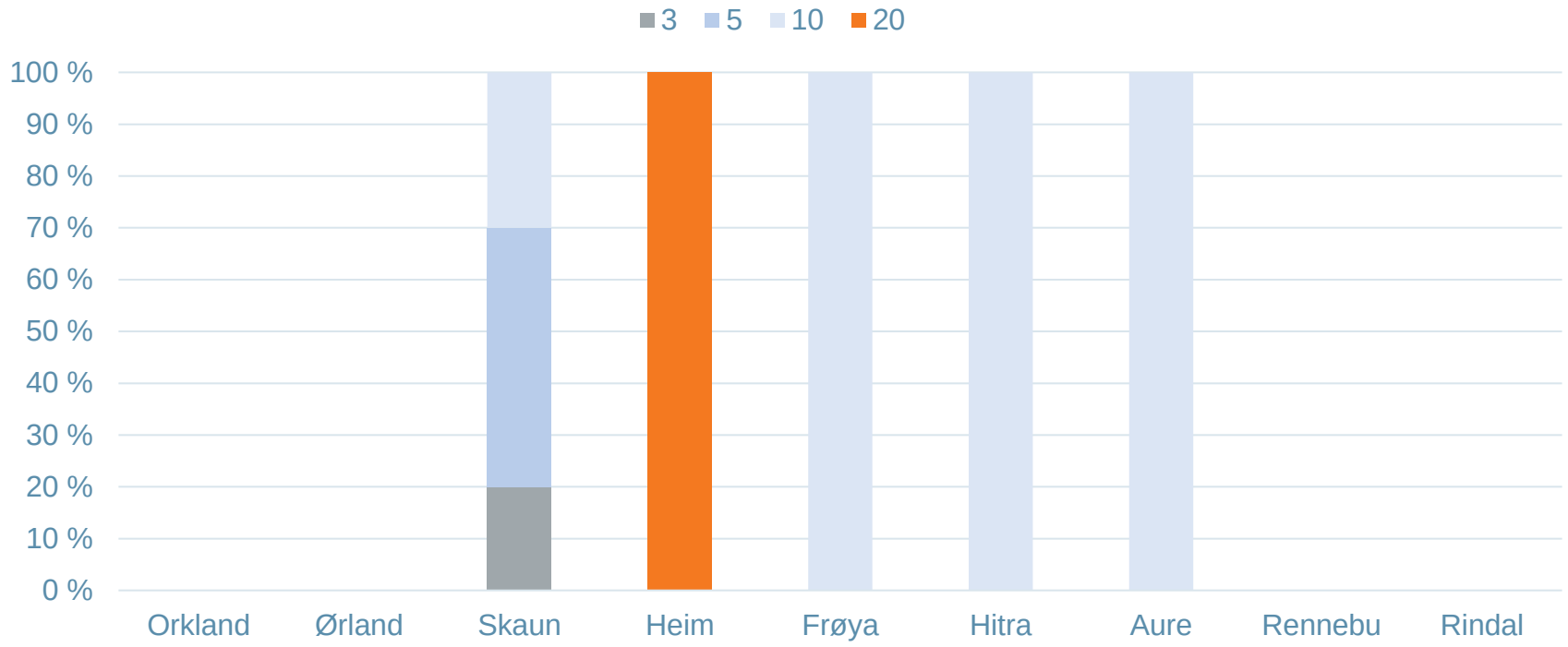

Løpetid alle lån

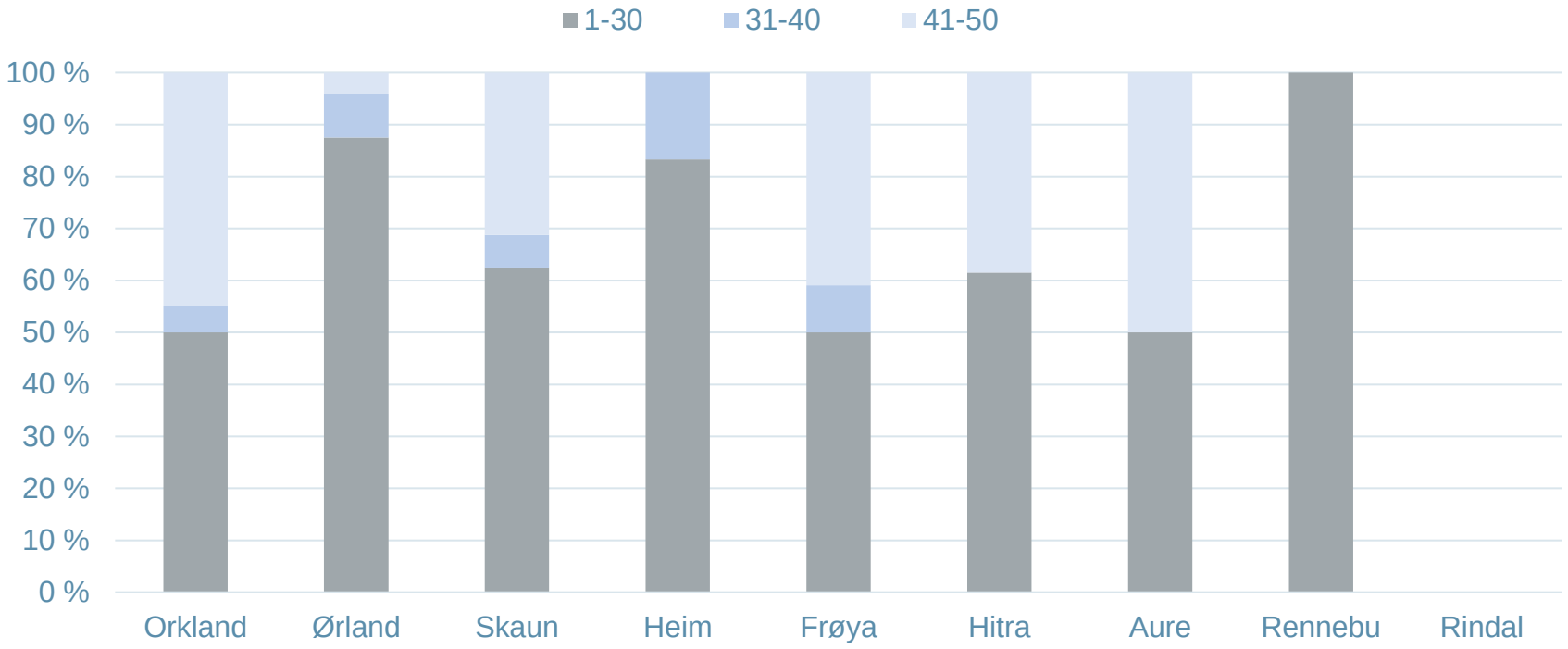

Startlån – et eksempel fra Frøya

Leie - 8500 kr/mnd

Legg til favoritt

1 har lagt til som favoritt

Flott og moderne 3-roms leilighet til lele på Flat-val Frøya

Hatvatveien 47, 7263 Hamarvik

Månedslele
8 500 kr
Depositum: 1/00

Primærrom: 65 m²
Soverom: 2
Etasje: 1.
Boligtype: Leilighet
Leieperiode: 06.09.2021

Du må være logget inn for å se profilen

Logg inn

Send melding

Vis mobilnummer

- Utfyll kontrakt med opplysninger fra annonsen
- Digital signering
- Gratis tjeneste
- Godkjent av Forbrukerrådet

Les mer om digital leiekontrakt

Eie - 8400 kr/mnd

Prisantydning
1 350 000 kr

Fellesgjeld: 786 487 kr
Omkostninger: 8 032 kr
Totalpris: 2 144 520 kr
Felleskost/mnd.: 6 548 kr

Boligtype: Leilighet
Eieform bolig: Andel
Soverom: 2
Primærrom: 62 m²

Bruksareal: 65 m²
Byggeår: 2005
Energimerking: E - Rød
Tomteareal: 2662 m² (eiet)

Startlån 1 358 032
10-års fastrente, 30 års nedbetaling

Boutgifter per måned:

Felleskostnad	6 548
Renter (2,104% p.a.)	2 392
Avdrag	2 758
Boutgifter	**11 698**

Netto bokostnad:

Uten avdrag startlån	**8 942**
Etter skattefradrag startlån	**8 416**

Ytterligere skattefradrag for fellesgjeld ca 300 per måned
Avdrag fellesgjeld ukjent.

Husbanken

Eksempel fra Frøya kommune:

Startlån bidrar til positive flyttekjeder og vekst på Frøya

- De siste fem årene har Frøya kommune bosatt 400 arbeidstilflyttere og bygget 261 nye boliger.
- Eldre mennesker har flyttet til leilighet, og unge familier har overtatt eneboligene i en positiv flyttekjede.
- I 2021 utbetalte Frøya kommune 37,3 millioner kroner i startlån til 22 husstander.

Ernesta Ervik (bildet) er en av de som fikk jobb på ett av øyas to fiskeoppdrettsfirma og trengte bolig. Nå jobber hun selv i kommunen med å tildele startlån til andre arbeidstilflyttere. Foto: privat

Husbanken

Eksempel fra Steinkjer kommune:

Leie før eie oppfyller boligdrømmen

- Leiligheten til Vindsetmo er på 133 kvadratmeter med tre soverom, carport og bod.
- Leieprisen er 10.000 kr i måneden pluss 2.000 kr i sparing.
- Etter omtrent 4-5 år kan familiene kjøpe leilighetene til en forhåndsavtalt 2021-pris (2 750 000 kr) med oppspart 15 prosent egenkapital.
- Bokostnadene etter kjøp er beregnet til 9.800 kroner i måneden inkludert fellesgjeld (1,9 prosent flytende rente, 40 års nedbetalingstid).

Dag Vindsetmo og barna hans er en av syv familier som har inngått en leie-før-eie-avtale i nybygde rekkehusleiligheter på Egge i Steinkjer kommune. Foto: Øyvind Bones/Trønderavisa

Bostøtte

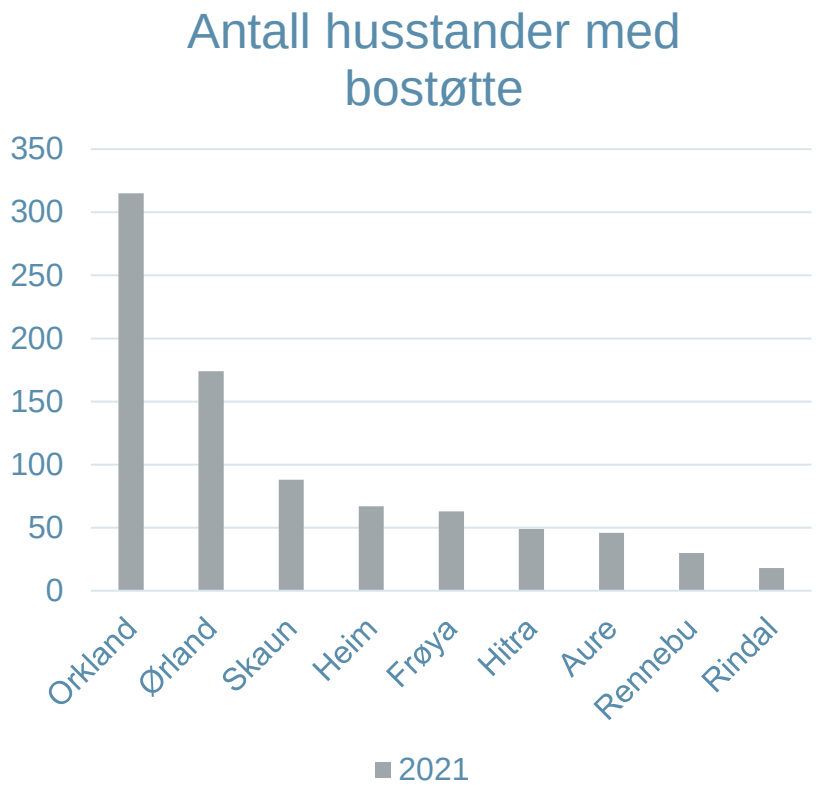
Antall husstander med bostøtte
350
300
250
200
150
100
50
0
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
2021

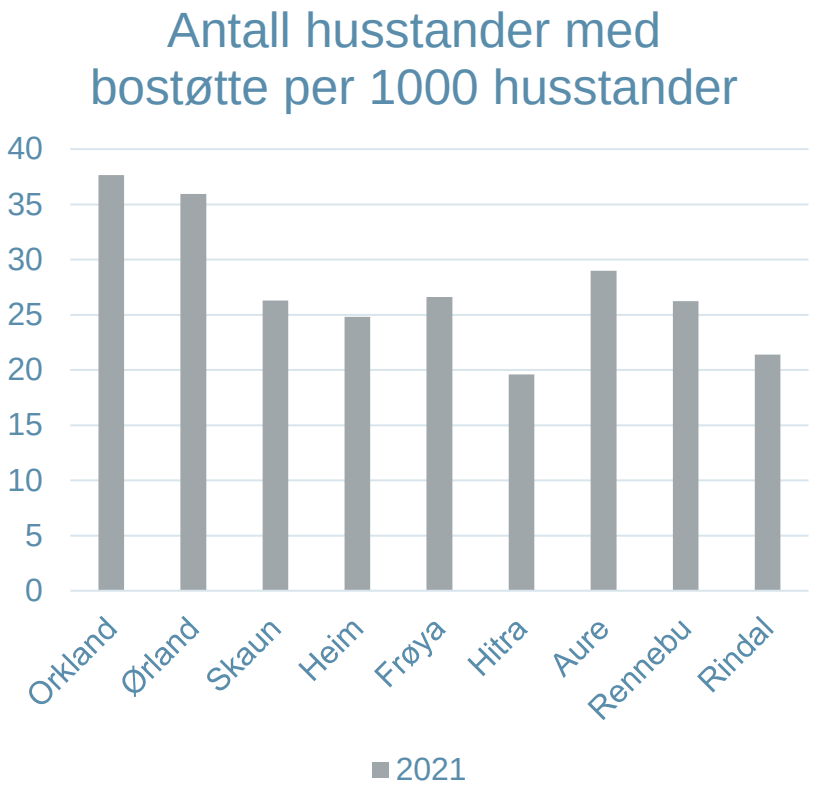
Antall husstander med bostøtte per 1000 husstander
40
35
30
25
20
15
10
5
0
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
2021

Husbanken

Lån til boligkvalitet

Lån til boligkvalitet:

Har du egenkapital, får du lån selv om panteverdien er lav

- Førstevalg er lån i privat bank
- Husbanken kan gi lån til boligkvalitet til unge og andre som ønsker å bygge i distriktene – har du egenkapital, får du lån selv om panteverdien er lav
- Det er for tiden få som søker om lån på dette grunnlaget
- Gjør muligheten kjent!

BYGG MESTEREN

Tomtefelt som dette i Nordre Land, ligger klargjort til boligbygging, men har hittil stått stille fordi kjøpere mangler finansiering. (Foto: Nordre Land kommune)

Husbanken letter på egenkapitalkravet i distriktene

Husbanken åpner opp for et større bidrag til finansiering av gode boliger i distriktskommuner.

11 Sep 2021 • NYHETER Av Per Bjørn Lotherington • Kommentarer (0)

Det kan få i gang boligbygging i kommuner der salgsverdien er lavere enn byggekostnaden.

– Husbanken kan lette på regelen om belåningsgrad på maksimalt 85 prosent i kommuner der private banker i liten grad finansierer nybygging fordi markedsverdien av nybygde boliger gjennomgående er lavere enn byggekostnadene, forteller avdelingsdirektør Helene Jordheim i Husbanken region øst.

Flere eldre: økt etterspørsel etter egnede boliger

- Det skaper aktivitet og ringvirkninger
  - ombygging
  - nybygging
  - omløp i boligmarkedet
- Husbanken tilfører kapital og kunnskap

26 nye sentrumsleiligheter i Iveland kommune finansiert med grunnlån (nå: lån til boligkvalitet) fra Husbanken har bidratt til lavere etterspørsel etter omsorgsboliger. Kommunen finansierte utvikling av tomten.

Husbanken

Eksempel fra Bømlo kommune:

Livsløpsboliger på Dalaneset brygge

- Transformasjonsprosjekt med totalt 38 **livsløpsboliger**, alle godkjent for **lån til boligkvalitet**. Andre kvaliteter er bl.a. felleshus med kjøkken, lekeplass, badestrand og garasjeplass.
- Alle de 24 leilighetene i byggetrinn 1 er innflyttet med en beboermiks av unge og gamle.
- De resterende 14 enhetene på 68 til 108 kvadrat skal stå ferdig i løpet av 2022 med priser fra 3.190.000 til 4.690.000 kroner.
- Her er lånebeløpet inntil 45,5 millioner kroner.

Foto: Veidekke AS

Husbanken

Tilskudd og lån til utleieboliger

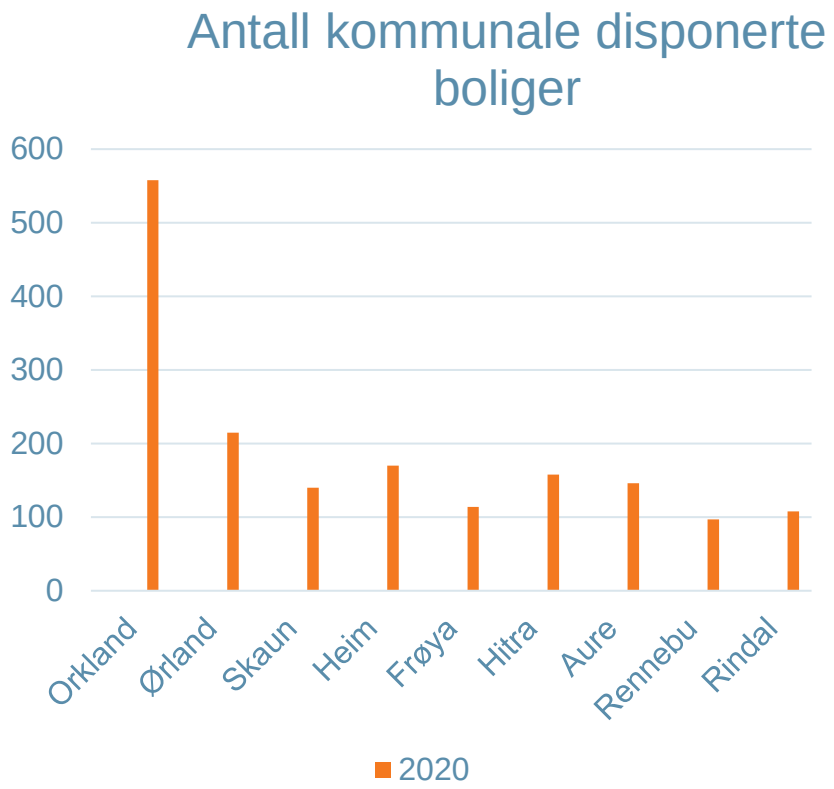
Antall kommunale disponerte boliger
600
500
400
300
200
100
0
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
2020

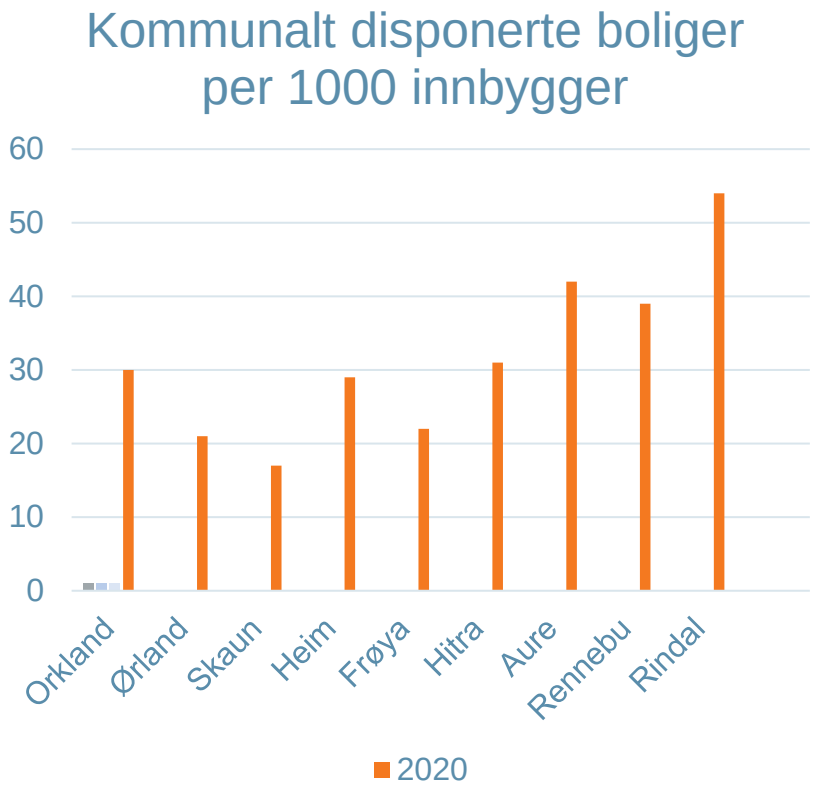
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbygger
60
50
40
30
20
10
0
Orkland
Ørland
Skaun
Heim
Frøya
Hitra
Aure
Rennebu
Rindal
2020

Kommunen må ha et tilbud av utleieboliger

- Bruk boligene strategisk
  - Unge
  - Arbeidsinnflyttere
  - Eldre
- Husbanken kan gi tilskudd
- Private kan samarbeide med kommunen - tilvisningsavtaler

Eksempel fra Hamarøy. 10 utleieleiligheter med tilvisningsavtale, finansiert med lån til utleieboliger.

Tilskudd og lån til utleieboliger gir muligheter

- Bidrar til **flere egnede utleieboliger** for vanskeligstilte og en **mer formålstjenlig boligmasse**
- Kan gis til
  - kommuner
  - selskaper og andre med avtale med kommunen (**tildelings- og tilvisningsavtaler**)
- Kan brukes til
  - oppføring
  - kjøp inkl. utbedring
  - ombygging av andre bygg til boliger
- Tilskuddsats 2022: **8000 kr per m2,** maksimalt **640 000 kr per bolig**

I prosjektet Bygdekanten i Åfjord, har kommunen kjøpt to av boligene for utleie med tilskudd og lån til utleieboliger fra Husbanken. Mer om prosjektet https://www.bygdekanten.no, www.bygda20.no. Foto: Bygda 2.0

100 millioner kroner til energitiltak i kommunale boliger

- Høye strømpriser øker kostnaden ved drift av kommunale boliger – spesielt i trekkfulle gamle boliger med dårlig energistandard
- Enova har fått 100 millioner kroner til oppgraderingstiltak som bidrar til redusert strømforbruk i kommunale boliger
- Er det tilstrekkelig for at kommunene skal prioritere energieffektivisering i sine eksisterende boliger?

100 millioner til å få ned strømregningene i kommunale boliger

Regjeringen øker bevilgningen til Enova med 750 millioner kroner. 100 millioner skal i år gå til tiltak som kan gi lavere strømregninger i kommunale boliger.

Klima- og miljøminister Espen Barth Eide (Ap).
Annika Byrde / NTB

Av NTB

Selg utleieboliger som folk vil kjøpe/utvikle!

- Bidrar til at flere kan eie
- Gir rom for å tilpasse kommunens boligmasse til endrede behov
- Skaper omløp/aktivitet i boligmarkedet

- Tall fra Behovsmeldingen viser at 109 kommuner har planer om å selge utleieboliger i 2021

Vil selge seks boliger i Røros

VIL SELGE: Rådmannen i Røros foreslår å selge seks kommunale boliger. Foto: Eli Winterviold

Røros kommune må redusere antall kommunale boliger i forhold til behovet, og rådmannen foreslår å selge inntil seks boliger.

Nils Kåre Nesvold

Publisert: 10.10.2019 kl 14:16

Ny tilskuddsordning:

Husbanken

40 millioner i tilskudd til forsøk med nye boligmodeller – nå har kommunene alle muligheter!

- Skal stimulere til nytenkning og forsøksprosjekter med nye boligløsninger
- Skal gi større mangfold av botilbud for vanskeligstilte på boligmarkedet og boligløsninger med økt kvalitet og sikkerhet
- Kan gis til kommuner, selskaper eller prosjekter med formål om å utvikle og teste nye boligmodeller for målgrupper som trenger et mer individuelt tilpasset botilbud
- Husbanken arrangerer informasjonsmøte om tilskuddet på Teams 14. mars

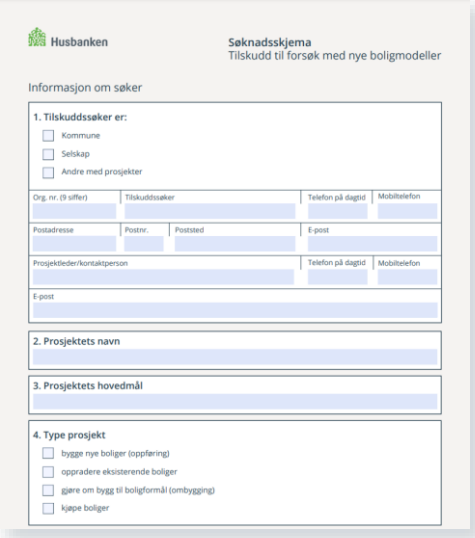

Husbanken

Søknadsskjema
Tilskudd til forsøk med nye boligmodeller

Informasjon om søker

1. Tilskuddssøker er:
- Kommune
- Selskap
- Andre med prosjekter

Org. nr. (9 siffer)	Tilskuddssøker	Telefon på dagtid	Mobiltelefon

Postadresse	Postnr.	Poststed	E-post

Prosjektleder/kontaktperson	Telefon på dagtid	Mobiltelefon

E-post

2. Prosjektets navn

3. Prosjektets hovedmål

4. Type prosjekt
- bygge nye boliger (oppføring)
- oppradere eksisterende boliger
- gjøre om bygg til boligformål (ombygging)
- kjøpe boliger

Søknadsskjema og informasjon om tilskuddet finner du på husbanken.no: https://husbanken.no/kommune/lan-og-tilskudd/tilskudd-boligmodeller/

Husbanken

Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

Eksempel fra Åfjord kommune:

Ny storstue med sykehjem i Åfjord

Foto: Terje Dybvik/Fosna-folket og Åfjord kommune

- Julie Næss-tunet i Åfjord kommune er et sykehjem samlokalisert med bibliotek, legekontor, servicekontor og arbeidsfellesskap. Den splitter nye storstua i sentrum er på totalt 3000 kvm. På det sertifiserte Livsgledehjemmet bor det 17 fornøyde beboere.
- Kostnadene for sykehjemsplassene på totalt 133 millioner kroner er finansiert med 31 millioner kroner i investeringstilskudd. Dette utgjør over 1,8 millioner per sykehjemsplass.

Investeringstilskudd kan bidra til billigere boliger for funksjonshemmede

- 35 boliger i borettslag for utviklingshemmede fikk videretildelt sammen 57 mill kr i investeringstilskudd i 2020
- Slike prosjekter får også MVA-kompensasjon, slik at staten til sammen dekker over 50 % av kostnadene

I over 10 år har foreldregruppen kjempet for at deres funksjonshemmede barn skal få kjøpe seg bolig. Nå frykter de at kommunens salgspris vil ødelegge drømmen.

Frykter boliger blir for dyre for funksjonshemmede barn

●Utviklingshemmede i kø for å få egen bolig ●Rana kommune har ingen konkrete byggeplaner nå ●Private tar nytt initiativ

Vil bygge for at brukerne kan eie

RANA: RANA: Alf Arne Eide og John Morten Abelsen ser for seg at de som privatpersoner i samarbeid med Rana kommune, kan bygge omsorgsboliger som brukerne selv kan eie.

Husbanken

Eksempel fra Lindesnes kommune:

Innskuddet mer enn halvert med tilskudd og momskompensasjon

- Byggekostnad: 32,4 mill. kr
- Investeringstilskudd: 10,4 mill. kr
- Momskompensasjon 6,4 mill. kr
- Beboerne har betalt 2,1 mill. kr per bolig i innskudd. Alle har fått startlån fra kommunen
- Uten tilskudd og momskompensasjon ville innskuddet per bolig vært på 4,6 mill. kr

Eksempel: Smibakken bofellesskap, Lindesnes

Husbanken

Disposisjon

1. Bakgrunn
2. Det store bildet
3. Husbankens virkemidler og eksempler
4. Avslutning

Regjeringen vil :

- **Utvide Husbankens samfunnsoppdrag, målgrupper og lånerammer**
- **Opprette en ny tilskuddsordning for boligetablering i distriktene**
- **Ta initiativ til et eldreboligprogram – trygghetsboliger kommer**
- **Stortingsmelding om en helhetlig boligpolitikk**

https://www.regjeringen.no/contentassets/cb0adb6c6fee428caa81bd5b339501b0/hurdalsplattformen.pdf

Husbanken

Viktige moment

- Har kommunen søkt om tilskudd til utleieboliger?
- Har dere prosjekt som kan være aktuelt for forsøk med nye boligmodeller?
- Bruker dere handlingsrommet i Husbankens låneordninger?
- Hvordan tar kommunen hensyn til behovet for helse- og omsorgstjenester fremover?
- Hvordan kan kommunen få nok egnede boliger til utviklingshemmede?